

BØRNE

TEATER

AVISEN

NR. 54 AUGUST 1986



Børneteateravisen udsendes af Teatercentrum i Danmark Frederiksborggade 20, 3. 1360 København K. Tlf. 01 15 69 00

Ansvarshavende redaktør:

Carsten P. Jensen
Carstengade 19
1770 København V
Tlf. 01 31 53 69

Børneteateravisen udsendes fire gange årligt til alle interesserede. Private abonnenter bestaler 50 kr. årligt. Bestilling og afbestilling af abonnement foretages skriftligt til Børneteateravisen/Teatercentrum. Meddelelse om adresseændring, udeblevne numre eller lignende rettes i første omgang til det lokale postkontor. Børneteateravisen/Teatercentrum orienteres af Avispostkontoret om den nye adresse. Kontakt kun Børneteateravisen/Teatercentrum ved fortsat fejll levering eller ikke ændret adresse.

Børneteaterbrochuren — en rød bog i A5-format — udkommer i forbindelse med Børneteaterfestivalen i april måned. Den sendes ligesom Børneteateravisen til alle daginstitutioner, skoler og andre, der er potentielle aftagere af børneteater. Hvis du er vant til at få Børneteateravisen, bedes du lægge mærke til, om brochuren osse kommer. Ellers spørg på det lokale postkontor.

Produktion: H. P. Sats, Assens
Trykning: Vestjysk Rotation, Vinderup

Indhold:

Teaterrådets rapport er kommet	s. 2
Portræt af en kommende dramatiker	s. 4
Marathondansen — et fællesprojekt	s. 6
Nyt fra Assitej	s. 9
Et tilbageblik på børneteaterfestivalen	s. 10
Rapport fra Helsinki	s. 12
Nye bøger	s. 14
Repertoirenyt	s. 15
Her ses teater	s. 18
Fetivaler i Brædstrup og Århus	s. 19

Dead-line for stof til næste nummer af Børneteateravisen er 26. september. Næste nummer udkommer i midten af oktober.

Forsiden

Fra børneteaterfestivalen i Tårnby. (Foto: Kurt Johansen).



Teaterrådets »Indstillinger, forslag og konklusioner 1986/87« er færdig. En kedeligt udseende sag på små 530 sider, hvis indhold er med til at afgøre adskillige danske teatergruppers videre skæbne og samtidig tegner et billede af det kommende års repertoire på bl.a. børne- og ungdomsteaterområdet.

Af CARSTEN JENSEN

Med offentliggørelsen af hele værket er den sidste spænding udløst. Teaterrådet har talt, de begrænsede ressourcer er fordelt. Til manges glæde og fleres skuffelse.

Rådet har haft ca. 58 millioner at gøre godt med, hvoraf knapt 15 millioner retter sig direkte ind mod børneteaterområdet via paragraferne 16 a og 16 c. Som det fremstår af oversigtsskemaet over det endelige resultat.

Det er en teaterpolitisk kendsgerning, at professionelt teater ikke kan eksistere uden offentlig

støtte, fordi driftsomkostningerne er for overvældende. Dette udsagn må en masse nystartede og etablerede teatergrupper nu prøve at dementere oven på de endelige afslag i årets indstillinger.

Mangen flig var jo løftet tidligere på året, da første del af rapporten forelå og blev ført ud i livet.

Nødvendighedens lov

Det er den anden indstilling fra det siddende Teaterråd (Bjørn Lense-Møller, Nina Schiøttz, Kirsten Olesen, Ebbe Mørk og Maria Stenz samt revisor Finn Nielsen som økonomisk rådgiver). Efter tiltrædelsen sidste år udtalte formanden, Bjørn Lense-Møller, at man ville markere sig teaterpolitisk via indstillinger og udtalelser.

Der er da også klare kunstneriske og kulturpolitiske vurderinger i de mange enkeltsager, men ofte også blot en lakonisk og enslydende tekst, der blot noterer, at der ikke tildeles støtte efter den givne paragraf, eller efter de givne økonomiske og andre præmisser osv.

Og i sin indledning til rapporten understreger Lense-Møller flere gange, at bevillingerne er alt for små, »giver ringe mulighed for at stimulere områder og teatervirksomheder, som er i en særlig interessant udvikling, så deres fulde kunstneriske kraft kan komme til udfoldelse.«

Det påpeges, at prisudviklingen på biler og teaterteknik udhuler bevillingerne for især de rejsende teatervirksomheder og gør fornyelse vanskelig.

Afsluttende konkluderes, at »prioriteringerne er udtryk for en nødvendighed og de kunne se

anderledes ud både med hensyn til den tildelte støtte til det enkelte teater og for så vidt angår antallet af støttede teatre. Begge dele ville være til stor gavn for teatrets betydning for og placering i det danske samfund. Det har mange latente kræfter.«

Går efter kvalitet

Således har Teaterrådet givet bolden videre til de bevilgende myndigheder, det vil i sidste instans sige regeringens kulturminister, når kritikken skal adresseres.

Der er mange afslag til nystartede grupper, men også et par etablerede har fået kniven. Det generelle indtryk er dog fortsat, at de etablerede og kvalitetsbevidste grupper nyder stor opbakning, men et par nye er der dog kommet til. Desuden skjuler der sig både børneteatre og -skuespillere bag nogle af § 19-bevillingerne til eksperimentelle enkeltprojekter.

Knapt 100 ansøgninger er skrotet, og bevillingsrammerne dækkede knapt en fjerdedel af de så stærkt ønskede beløb.

Et kig til Sverige synes at afsløre tendenser i retning af rene slagtinger af renommerede foretagender. Bløddunsten ligger altså slet så tungt over Danmark.

Enighed

Børneteateravisen har talt med Bjørn Lense-Møller om Teaterrådets seneste tryksag, hvis ændrede titel afspejler rådets udvidede kompetence:

— Fra 1. januar beslutter vi jo på en række områder, det er det, der hedder vores *konklusioner*. Så stil-

ler vi *for*slag til RBOT og Det rejsende Landsteater, og til ministeriet laver vi *indstillinger*, bl.a. vedrørende brugen af eksperimentpengene for DrL og til landsdels-scenerne, som jo stadig administreres af ministeriet.

I enighed?

— Vi har fra starten sagt til hinanden, at et råd på fem medlemmer må operere med fuldstændig enighed, men der er heller ikke store problemer med det.

Selv om der på en måde er forskellige »interessegrupper«, der skal varetages

— Der er ikke så mange, der sidder med en fornemmelse af, at de repræsenterer grupper. De sidder der som individer med forskelligt syn på forskellige former for teater, og nogen kan have mere indblik i visse dele af teaterlivet end andre. Typisk Ebbe Mørk, som havde et vældigt forspring for os andre mht. danseteater.

Men nu har vi siddet sammen i to år og får lært en del af hinanden og kan diskutere meningsforskelle om konkrete ting. Vi har så mange ansøgninger og kan støtte et hjørne af dem, og det er sjældent svært at blive enige om det, der er virkelig godt, og det, der er virkelig dårligt. Det er i frynseområderne, at diskussionen går.

Den bedste ende af teaterlivet

Tendensen i årets indstillinger synes at være flere penge til færre projekter:

— Jeg ved ikke, hvor meget vi er kommet videre ad den vej, fordi vi under alle omstændigheder støtter en begrænset del; efter vor egen opfattelse den bedste ende af teaterlivet. Derfor er der ikke så meget elastik i systemet, selvom der er sket små forskydninger.

Men I opsagde samtlige aftaler sidste år og har taget konsekvensen ved at lade nogle af grupperne ryge ud af RBOT?

— Til gengæld har vi samlet i hvert fald Paraplyteatret op under § 16 c.

Men ikke Susanne Theils Teater. Er det en konsekvens af den megen debat internt?

— Det er vores kunstneriske vurdering. Debatten er jo i vid udstrækning foregået i RBOTs bestyrelse, hvor Teaterforeningernes repræsentanter mente, det var vigtigt, at der stadig var et teater, der spillede på en scene. Men vi mener altså ikke, at den ydre form kan være afgørende for støtte, hvis der er andre, der er kvalitativt bedre. Men iøvrigt er det jo RBOTs bestyrelse, der besluttede det, vi giver bare gode råd

Pression på lokale myndigheder

Også Rimfaxe er røget ud, mens Dueslaget har fået en i forhold til sidste år så lille bevilling, at de knapt kan holde sig i live, mens de

Scene 86, der reddede sig 300.000 § 19-kroner, vil spille Heibergs »En sjæl efter døden« (Torbjørn Hummel, Kirsten Jensen & Erik Bach)



venter på en afgørelse om at blive egnsteater i Helsingør.

— Dueslaget og Rimfaxe har stået i samme position omkring en mulig egnsteaterstøtte. Vi har fortalt dem, at vi ud fra vores fordelingstanker om at give lidt mere til lidt færre og lave kvalitative vurderinger osv. har haft problemer med, hvor længe vi kan holde dem »svævende« i forhold til lokale myndigheder. Og der har vi reelt sagt fra over for Rimfaxe, fordi det nu er afklaret, at de ikke får egnsteaterstatus.

I Helsingør har der været større optimisme, og derfor holder vi dem kørende til udgangen af dette år. På den måde lægger vi et vist pres på de lokale myndigheder. Nu må de se at finde ud af, om de vil have det teater som egnsteater eller ej.

Latente kræfter

Og hvordan opfatter Lense-Møller så kvaliteten af årets ansøgninger generelt?

— Jeg synes, at der er utroligt mange gode og spændende initiativer, og vi kan konstatere ved den nye portion ansøgninger, vi nu har inde, at der er endnu flere enkeltprojekter kommet til, hvor folk har

taget initiativ til én forestilling. Måske ikke så meget inden for børneteaterområdet, men mere § 18 og 19.

Men selv ved en positiv vurdering giver I sjældent det beløb, som ansøgerne selv har ment nødvendigt.

— Det har selvfølgelig noget med penge at gøre, men også med, at alle sender meldinger om, at hvis de fik flere penge, kunne de også lave mere. Det er derfor, jeg med udtrykket »latent« bekræfter, at der netop i teaterområdet findes betydeligt flere kreative kræfter, end man kan give udfoldelsesmuligheder med de begrænsede bevil-linger.

Kvalitetskriterier

Lense-Møller nåede ikke at over-være børneteaterfestivalen i år og derved skaffe sig et større overblik over området, men svarer på et spørgsmål om sit syn på børneteatre-nes løbende kvalitetskriterie-diskussion:

— Det er nok ingen tvivl om, at børneteatrene har nogle kvalita-tive problemer, som mest ligger på det dramaturgiske og det spille-mæssige. Og det er jo også noget,

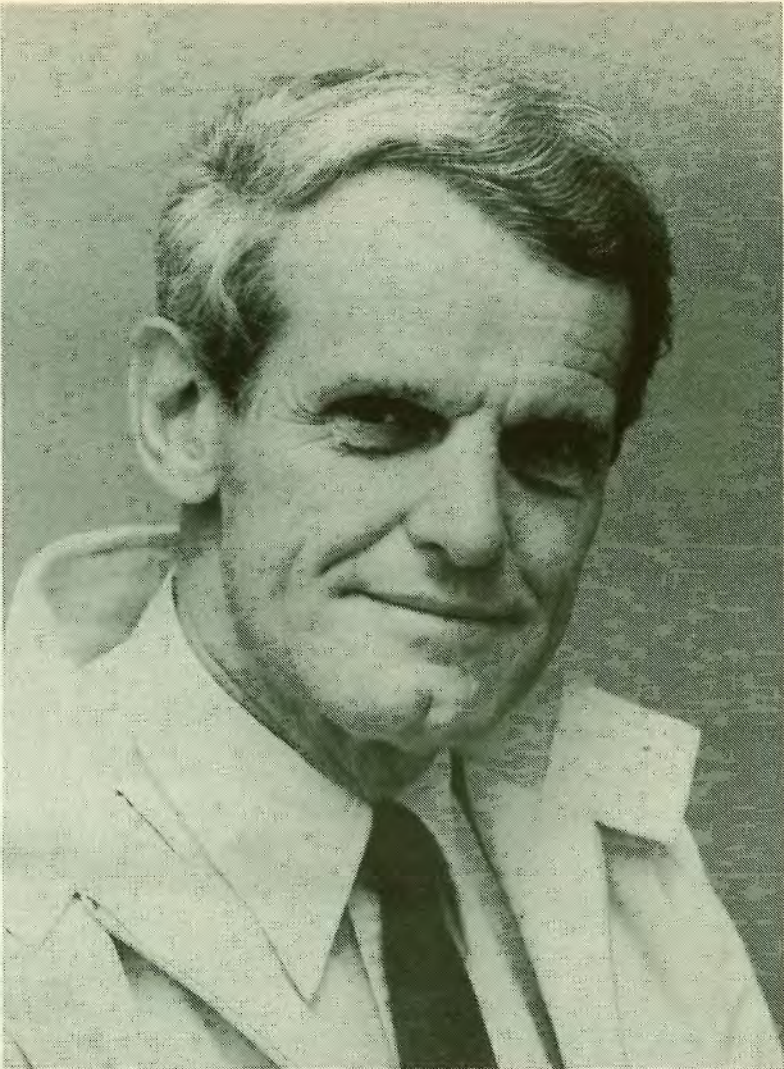
som I selv er opmærksomme på, og jeg synes, at det er klogt at gøre, som I har gjort, nemlig at begynde efteruddannelsen i den bedste ende af række med teatre som Arti-bus, Baggårdteatret og Møllen (som starter på et tre måneders kursus i foråret 87, red.).

— Forbavsende nok kommer der stadig nye grupper inden for børneteater-området. Nogle dør selvfølgelig, fordi de ikke opnår støtte, men det er utroligt at opleve, hvor mange der kan eksistere uden støtte.

Men det er selvfølgelig også et problem for området, fordi det har noget at gøre med, at aftagerne af børneteater kan have en anden form for kvalitetsopfattelse end vi har inden for området. Det har også noget at gøre med, at nogle af de grupper ikke er organiserede og kører med et prisniveau, som plud-selig bliver tiltalende for nogle af aftagerne, der ikke rigtig kan se, at den kvalitet, de får, ikke altid er pengene værd

Lovrevisionen

I årets tildelinger har kun § 19 fået et løft opad ud over en pristalsregu-lering, og det hænger sammen



Bjørn Lense Møller (foto: Anne Grethe Svendsen)

Paragraf:	§ 15		§16a		§ 16c		§ 17		§ 18		§ 19	
Indhold:	Rejsende teater-virksomhed		Rejsende børne-teater og opsegende teater		Børneteater og opsegende teater		Opera & ballet		Anden teater-virksomhed		Eksperimenter	
Bevillingsår:	85/86	86/87	85/86	86/87	85/86	86/87	85/86	86/87	85/86	86/87	85/86	86/87
Bevilling:	765	788	7.500	7.622	6.654	6.848	1.355	1.407	3.031	3.159	2.265	4.280
Tribunen		500										
Ungdommens Teater		288										
Jytte Abildstrøms Teater ...		0	696	897		0						
Baggårdteatret			1.249	1.130	60	0						
Bjørneteateret			246	550		0					43	
Bådteatret			241	201	1.600	1.600						
Fair Play			1.208	1.130		0						
Kaskadeteatret			973	897		0						
Månegøgl				200		0						
Skifteholdet			1.616	1.500								
Susanne Theils Teater			741	0	0	0						
Turnus			804	897		0						
Artibus				0	1.200	1.290						
Den blå hest					400	500						
Dueslaget				0	400	250						
Fiolteatret	0			0	850	850						
Fønix Teatret					200	200						
Hotel Pro Forma					0	350						
Natholdet					400	400						
Paraplyteatret			476	0	0	550						
Rimfaxe Teater					400	0						
Spillehuset					300	300						
Vester 60				0	300	358						
Ø-Gruppen				0	194	200						
Ballet Plus								50				
Bjarnovs Dance Co.								50				
Børnemusikteatret								100				
Corona								50			150	
DansCentrum								57				
Dans & Teater							300	300				
Den Jyske Undergrund							150	100				
The Ladies								75			70	
New Now Dancers					0		80	75				
Nyt Dansk Danseteter							300	175				
Café Teatret									950	1.000		400
Københavneren									300	300		
Sorte Hest									700	750		
Pernille Grumme										17		
Grønnegårdsteatret									150	562		
Grethe Holmer										100		
Kjeld Kirkegaard										10		
Lars Lunøe										90		
Charlotte Mønsted										42		
Posthusteatret									200	85		
Preben Østerfelt										250		
Ars Nova										50		
Bellevue Teatret										200		
Kim Brandstrup										75		
Cassandra												150
Cisternerne												220
Dansk-brasiliansk Teater ...												400
Dukkespilteater											319	300
Farfa												125
K.I.T.						0						140
Marquez						0						175
Masken			0			0						100
Scene 86											211	300
Bjarne Solberg												5
Teaterselskabet	365											144
Tukak Teatret											200	200
Tågehornet												250
Uppercut Unlimited												200
Vandrefalken			0		0						70	140
Westh-Madsen												200
Århus Teater Akademi												200

Kilde: »Teaterrådets Indstilling 1985/86« og »Teaterrådets Indstillinger, Forslag og Konklusioner 1986/87«. Bemærk: Alle beløb er i hele tusinder. Et nul i 86/87 kolonnen alene markerer, at der har været (resultatløse) ansøgninger under flere paragraffer. Foruden ovennævnte paragraffer indstiller Teaterrådet til optagelse i Det rejsende Landsteater og penge til eksperimenter på landsdelsscenerne og Det rejsende Landsteater.

med, at denne bevilling er sat i forhold til Det kgl. Teater, som nominelt har fået flere penge. Hvordan vurderer Teaterrådets formand, der også sidder i Lovrevisionsudvalget, muligheden for at få større bevillinger fremover samt få smiddigjort paragrafferne mere?

— Foreløbig er der ingen bevægelse, og man skal nok ikke forvente en bevillingsforøgelse, med mindre vi i forbindelse med lovrevisionen kan fremføre nogle slagkraftige argumenter i stil med, hvad der skete med musikloven. Men derfor kan det jo godt være, at der i Folketinget kan skabes et flertal for en

udvidelse af områdets bevillinger.

Men hensyn til en smiddiggørelse af paragrafferne er vi ikke kommet nogle steder endnu, men det synes at være en rigtig idé at bløde op i det kassesystem, som er et resultat af den gamle teaterlov og den udvikling, som er sat igang.

Vi skal være færdige med Lovrevisionsudvalget til næste forår, og når man nu laver en lov, der formodentlig skal holde århundredet ud, ville det være naturligt at indbygge nogle udviklingsmuligheder, som jo altså også kræver flere bevillinger. □

Dukke min

Silkeborg Teatersamråd oplyser, at der arrangeres en dukketeateruge i Silkeborg i uge 44, som er ugen efter efterårsferien.

Man arbejder pt. på at skaffe dukketeatergrupper til byen — og satser på følgende former for arrangementer:

- Dukketeatre spiller om formiddagen på skoler og institutioner.
- Dukketeatre spiller om eftermiddagen gratis på Medborgerhus og bibliotek.
- Udstilling af gamle og nye dukketeatereffekter (man vil gerne låne fra liebhavere).
- Mulighed for at vise lokalt-producerede dukketeaterforestillinger (f.eks. fra skoler, foreninger, grupper, osv.). Evt. interesserede kan melde sig til nedenstående adresse.
- Kursus for interesserede voksne.
- Workshop for børn på Rampelys.

Der er givet kommunal støtte til de åbne, offentlige forestillinger om eftermiddagen. Men hvis institutioner har mulighed, interesse og penge til specielle opførelser, kan man ligeledes henvende sig.

Iøvrigt er allehånde reaktioner, tilbud og gode ideer velkomne.

Der vil blive udarbejdet et program.

Henvendelse og oplysninger:
Bent Rasmussen
sekretær i Teatersamrådets
skoleforvaltningen, rådhuset
8600 Silkeborg
Tlf. 06 82 20 00, lokal 41 11

Maj-støtte

Teaterforeningen af 1. maj 1978, der er en økonomisk/ideel sammenslutning af ti teatergrupper, to omrejsende cirkus og to musikgrupper samt disses fælles presse-, booking-, forlags- og byggevirk-somhed, har på sin stiftelsesdag uddelt fondspenge til Fioltea-tret (4.000,-), Nicaragua-komiteen (3.000,-) og ANC/Sydafrika (3.000,-).

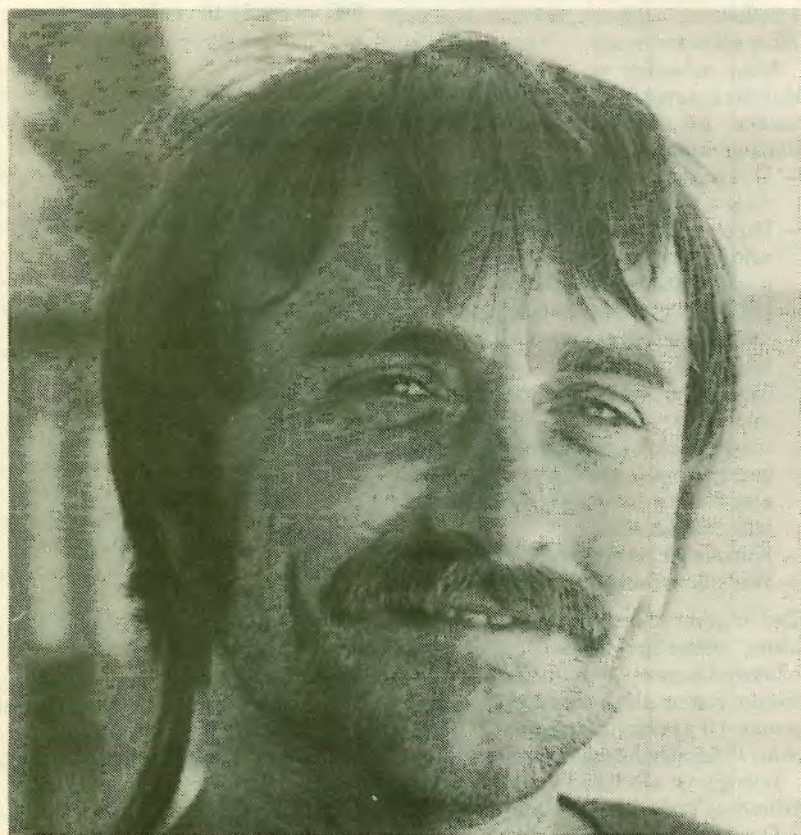
Man opererer med en Fælles-fond, der opsamler 1% af omsætningen fra foreningens arbejde, hvorefter generalforsamlingen bestemmer fordelingen. I 1985 indsamlede man således 12.000 kr., hvoraf de sidste 2.000 kr. henstår til aktuelle formål i resten af 1986.

I 1985 spillede foreningens grup-per (Ø-kestret, Cirkus Freja, Teaterselskabet Havehuset m.fl.) ca. 400 forestillinger for over 30.000 mennesker. Uden at man modta-ger tilskud overhovedet fra kultur-ministeriet eller Teaterrådet.



Foto & tegning:
Holger Olsen

Ang. dramatikerkonkurrencer: At tænke i billeder



Jørgen Schiermacher

Teaterbutikkens dramatikerkonkurrence er tæt på deadline. BTA har snuset sig frem til en deltager, der her fravristes nogle meninger om dansk børne- og ungdomsteater, dårlige og gode stykker, pædagogisk indsigt og ikke mindst — hvordan vellykket dramatik f.eks. kunne se ud.

Af CARSTEN JENSEN

— Den dramatikerkonkurrence er skidegod, fordi den får de mange skuffemennesker frem i lyset, samtidig med at der er det nødvendige professionelle filter til at si de værste uhyrligheder fra. Det filter er godt nok, især hvis jeg slipper igennem

En varm latter efterfølger dette fromme ønske, som Jørgen Schiermacher nødvendigvis må nære til resultatet af Teaterbutikkens konkurrence om ny dramatik til børne- og ungdomsteatret.

Ikke alle i den etablerede teaterverden deler denne utvetydige begejstring for et af de tilbagevendende midler til at få ny og kvalitetsmættet dramatik på bordet, som det også fremgik af foramtalen i BTA nr. 52. Man ser hellere, at det var økonomisk muligt at knytte faste »huspoeter« og professionelle dramaturger til grupperne.

Det kræver normalt et tæt samarbejde mellem forfatter og teatergruppe, hvis der virkelig skal produceres dramatik af høj kvalitet. Men alle parter anerkender, at udbuddet af gode stykker er for ringe.

Der er flere konkurrencer undervejs, bl.a. fra Café Teatret, og denne form vil givet fortsætte, i det mindste så længe de økonomiske muligheder er så begrænsede for gruppeteatrene.

Pædagog, naturligvis!

Konkurrencedeltager og amatørforfatter Jørgen Schiermacher er — selvfølgelig, kunne man roligt tilføje i denne sammenhæng — læreruddannet. Endog med status af overlærer. På hans skema på Farum-skolen står der kun sløjd og drama:

— Jeg har altid selv skrevet de stykker, vi har lavet på skolen. Både de små ting i klasserne og til dramaholdene — og altid med musik til. De mange musicals er en del af mine erfaringer og har altså givet mig blod på tanden. Samtidig spiller jeg også selv teater, revy og cabaret i Birkerød, hvor vi er en blanding af professionelle teaterfolk og habile amatører — og det lærer man selvfølgelig en masse af.

I seminarietiden på Blågård havde vi et ITV-studie, som var et forsøgsstudie i Danmarks Radios regi. Det var især i starten bemandet af folk fra flimmeren, og her lavede vi forskellige småproduktioner sammen med bl.a. Per B. Rasmussen og Finn Albrechts-

lund, mens Aksel Ludvig lærte os at lave lys. Ørerne blev i den grad foldet ud, og her lærte jeg at tænke i rum, lyd og lys.

Inspiration og brugerproblemer

På min skole er teatertraditionen meget stor, og det betyder, at jeg året igennem stort set laver en lys-sætning hveranden uge. Det giver en enorm erfaring, men desværre ingen penge. Til gengæld arbejder vi på at få skabt en slags konsulentstilling på skolen, som skal beskæftige sig med f.eks. teknik-hjælp, støtte til manuskriptudvikling, igangsætning på andre skoler osv.

Desværre er vores skole ikke nogen storforbruger af professionelle teaterforestillinger, selvom det er væsentlig med inspiration udefra. Der er simpelthen ikke penge til det. Tidligere har vi kunnet købe én forestilling om året, men det er slut nu. En totalt udtørret økonomi sætter grotesk snævre grænser.

Vi har en åben pulje til fællesarrangementer, som er så lille, at hvis f.eks. alle klasser blot tager en tur til København to gange i løbet af et skoleår, er pengene brugt. Heldigvis sørger bibliotekerne for at skaffe børneteaterforestillinger til området, men jeg gad nok vide, hvordan skoler i andre kommuner finansierer deres teaterbehov

For mange finesser og ord

Generelt er Jørgen Schiermacher ikke imponeret over kvaliteten af dansk børneteater anno 1986, selvom han mener, at der både indholdsmæssigt og kvalitetsmæssigt er sket meget siden Skolescenens endeligt:

— Når man ser på, hvad rimeligt gode skuespillere stiller sig op med, så må manglen på kvalificerede stykker være enorm. Det lugter langt væk af, at man simpelt hen ikke har haft nogen med ideer og visioner. Ofte er der så oven i købet alt for megen dialog, for mange rekvisitter og for megen uro. Mange stykker bærer præg af, at der er tænkt mere i finesser og smarte dialoger end i rum og scenebilleder.

Jeg har set tonsvis af børneteater og nogen gange siddet og krummet tæer over forestillinger, der kørte hen over hovedet på børnene. De får ofte noget helt andet ud af det, end forfatter og spillere måske tror. Det gør sådan set ikke noget, bare de får noget ud af det, men det må ikke forekomme dem for mystisk.

Her vil pædagogisk indsigt og forfattere, der også har arbejdet praktisk med teater, slæbt lys og ledninger f.eks., kunne betyde meget.

At tænke i billeder

En af de største oplevelser, jeg har haft med børneteater, er Comedievognens »Stærkere end Superman«. Jeg har set den i forskellige sammenhænge, men f.eks. på vores skole sad alle — fra børnehaveklasse til 10. klasse — tryllebundet. Fordi forestillingen indeholdt masser af de rigtige elementer: Det var et handlingsstykke, der var utrolig meget bevægelse, der var masser af dialog — men scenografien og bevægelserne var billeder hele vejen igennem.

Forestillingen kunne være spillet ordløst eller med sort tale — og udbyttet havde været lige stort. Der var tænkt og arbejdet så meget i billeder, at tingene forståede hinanden og arbejdede sammen Men ellers er jeg selv mest inspire-

ret af Billedstofteatret og Solvognen, der begge opererer med en form for tableau-teater, hvor den traditionelle scene sprænges og der bruges utroligt stærke udtryksmidler.

Ord og billeder

Jørgen Schiermacher ser ingen mulig fare i, at nutidens børn efterhånden oplever en verden fyldt med mange billeder og få ord — via fjernsyn, film og video bl.a. — og opflaskes med kraftfulde effekter i et stadigt accelererende tempo:

— Jeg er selv et barn af billeder og er ikke bange for, at de filosofiske konstruktioner, som ligger i ord og dialoger, går tabt. Hvis man tænker i rum og på, at folk skal bibringes en oplevelse, følger eftertænksomheden automatisk.

Når man f.eks. sætter en skærm op, hvor spillere går om bagved for at klæde om eller hente ting, så vil de fleste mindre børn om bag den skærm bagefter og røre ved tingene. Det starter måske med en skabt illusion, men der er ting, som arbejder videre i børnene og er mere underfundige. I virkeligheden laver de børn selv teater i teatret under og efter en forestilling.

Drøm og virkelighed

Efter således at have afstukket og defineret nogle rammer for et vel-fungerende børne- og ungdomsteater, er vi nået frem til Jørgen Schiermachers konkrete bud til den aktuelle konkurrence:

— Jeg har valgt at arbejde med en genre, som ligner eventyr i den forstand, at man selv bestemmer sin virkelighed. Det er spændende at prikke til folks virkelighedsopfattelse, og den grundlæggende idé er at bytte om på drøm og virkelighed, lægge sjæl, legeme og forstand ind i ting, som ellers ikke har det. Konkret bliver det en slags associationer over en kattemaske, fordi jeg oplever katte som fascinerende dyr, forskellige og alligevel ens. De ser altid ud som om de tænker, men man får aldrig hul på dem

Det er måske ikke en original idé i den forstand, men det er nu det, jeg har lyst til at skrive om lige nu. Bl.a. fordi jeg er træt af at skrive om det at være barn og med socialrealisme hele vejen igennem.

De fleste børn, jeg kender, får brækforømmelser over shows omkring en far og mor, der er uvenner og har det dårligt, ikke har penge, fordi kapitalisterne er onde, osv. De ved udmærket de ting, og på et tidspunkt vender de selvfølgelig tilbage og finder ud af, at det er vigtigt at beskæftige sig med.

Arbejdsform

Hvad indholdet i katteeventyret mere konkret vil manifestere sig i, skal ikke røbes ved denne lejlighed. Det er naturligt, at forfatteren ønsker at lægge en skærmende pote over de geniale påfund

Men måske en brugsanvisning til at få gode ideer omsat til brugbart materiale?

— Min egen arbejdsstil går ud på at vælge brede overskrifter, som genre, udvendigt styrende ting som en mobil scenografi osv. Ud fra billedet af scenerummet arbejder stykket sig frem og bliver grebet af sin egen logik og beslutninger.

Jeg skriver i en slags dialogform, men med mange overvejelser og tydeliggørelse omkring scenografien. Jeg skriver også sange til, men ikke musikken, fordi jeg ikke kan skrive noder. Det må jeg få andre til.

Men det skal være meget med lys og lyd, som jeg kender mest til. Og det er jo utroligt, hvad man kan

opnå ved at »male med lys«. Det overgår alle andre former for rekvisitter

Pædagoger og skuespilleri

Der er som bekendt ganske mange tidligere lærere og pædagoger blandt teaterarbejderne i de danske gruppeteatre. Det burde vel borge for en stor grad af pædagogisk indsigt hos skuespillerne på børneteatrene. Men hvad synes en professionel lærer og bruger af børne- og ungdomsteater så om skuespillerkvaliteterne?

— Generelt oplever jeg kvalitetsforskellen som voldsom stor. Måske fordi børne- og ungdomsteatergrupperne er en voksende del af teaterlivet i almindelighed, og folks indgang til at spille på de teatre er meget, meget forskellig — og det samtidig er noget, som mange, mange mennesker har lyst til. Som f.eks. mig selv.

Og jeg tror, at det område skal løftes, ved at man laver en børneteateruddannelse på en eller anden facon, sådan som der *snakkes* så meget om. Dels via de etablerede teaterskoler og dels med en slags overbygningsuddannelse for alle os idioter, der render rundt med lyst til at blive »professionelle«. For jeg synes, at bredden er rigtig, at man skal rekruttere meget bredt til dette specielle område, og jeg synes ikke, at en teatermæssig uddannelse *i sig selv* er en fyldestgørende kvalifikation til at lave den slags teater.

Dette mener jeg iøvrigt ikke mindst, fordi jeg selv er skolelærer.

Endnu et latterudbrud afrunder dette portræt af en håbefuld ildsjæl og konkurrencedeltager, tænkt som en vejledning og inspiration til andre potentielle højnere af dansk børne- og ungdomsteaterdramatik! □



Ny redaktør

Børneteateravisen har fået ny ansvarshavende redaktør i sommerens løb, idet *Carsten P. Jensen* afløser Magnus Brandstrup, der er tiltrådt en stilling på Århus Teater.

Carsten Jensen er uddannet folkeskolelærer og exam. art. i teatervidenskab fra Kbh. universitet, har været dramalærer og aktiv i *Unge Pædagoger*. Han har i en lang årrække beskæftiget sig med mediearbejde, senest som redaktør på tidskriftet *politisk revy*.

Apropos dramatikerkrise

Folketeatern i Gävleborg har udsendt et nødråb med overskriften: *Giv os en god historie! — Så laver vi den til teater*.

Denne opfordring sendte man til alle de personer i Norrland, som på et eller andet tidspunkt havde produceret en bog. I skriftet antydes det, at arbejderforfattere ikke finder teater interessant og at der knapt findes produktive dramatikere under 40. Og indtil de nyere tiltag, såsom dramaturgikurser, teaterværksteder etc., kaster noget af sig, indbyder man alle skrivehjul til at gå igang.

Man behøver ikke engang hverken tænke eller skrive med henblik på en opførelse, bare man

brænder for et eller andet. Så realiserer Folkteaterns *sceniske troldkarle*, som det hedder, ordene til teater.

Nødråbet er faldet en af modtagerne, dramatikeren Thomas Tidholm, for brystet. Han mener f.eks., at han faktisk præsterer noget, der minder om dramatik, og at der endog her og der findes andre svenske dramatikere, som kunne komme Folketeatern til undsætning. Hvis man altså her ville begynde at svare på de breve, der indeholder synopsis og egentlige dramatiske tekster

Syrlige drops i Sverige. Hvor der vist er dramatikerkrise i mere end én forstand.



CAFÉ TEATRET

5 personer søger en forfatter

Café-Teatret udskriver nu en helt speciel dramatiker-konkurrence, hvor en række ting er givet på forhånd:

Konkurrencen gælder super-korte spil af *10 minutters varighed*.

Der må ikke være flere roller, end at stykket kan opføres af de *5 unge skuespillere*: Nanna Møller, Dorthe Højsted, Birgitte Rubæk, Jan Lindebjerg og Per Linderøth.

Temaer og form er åbne, og da komponisten Lars Hug indgår i projektet, er *lyriske og musikalske tekster* meget velkomne.

Teksterne skal indsendes til Café-Teatrets repertoireudvalg senest den *1. september i år*.

Derefter vil repertoireudvalget sammen med forfatteren og anmelderen *Poul Borum*, instruktøren og skuespilleren *Ulla Gottlieb* og komponisten *Lars Hug* vælge 5-6 tekster ud, som i foråret 1987 vil blive opført som helaftensprogram på Café-Teatret.

Ulla Gottlieb vil instruere de fem unge spillere, der skal opføre en-akterne, og Lars Hug vil både skrive sammenkædende musik og den musik, der evt. skal indgå i de enkelte stykker.

Hver af de forfattere, der får en en-akter på scenen, belønnes med 3.000 kr. Herudover vil den forfatter, hvis stykke kåres som det bedste, blive opfordret til at lave en helaftensudgave til opførelse i 1988.

Café-Teatret oplyser også, at *Borgens Forlag* har vist en positiv interesse for en mulig udgivelse af 5-6 udvalgte tekster.

Altså: Skriv et stykke, en episode, et drama, et spil, en drøm, et dramatisk digt eller en verden, der kan opføres af maksimalt 5 mennesker med eller uden musik på 10 minutter.

Send det til Café-teatrets Repertoireudvalg inden den 1. september 1986. Måske er det springbrættet til din debut med et helaftensstykke.

..... Men forresten: Tænk også lige på, at dit stykke ikke må stille store krav til scenografi osv. Når 5-6 stykker skal opføres samme aften på samme scene, må *omgivelserne nødvendigvis være enkle*.

Henvendelse og oplysninger:

CAFÉ TEATRET

Skindergade 3, 1159 København K, ☎ 01 13 58 13

Marathondans

»Baggårdteatret og Banden har længe snakket om det spændende og udfordrende i, at to gruppeteatre forenede deres erfaringer, deres kroppe og sjæle og deres teatermaskiner i en stor, smuk og slagkraftig forestilling. Med »Marathondansen« var vi ikke i tvivl. Drømmen skal realiseres.« (Fra foromtalen af »Marathondansen«)
I en samtale med Michael Ramløse fortæller Baggårdteatret og Banden om erfaringerne fra deres store fællesprojekt.

Når to gruppeteatre skal arbejde sammen om et stort projekt, hvorfor vælger man så »Marathondansen«, der er et færdigskrevet amerikansk manuskript — og som i samme sæson bliver sat op på tre etablerede scener?

Henning: Rent historisk startede det meget tidligere. Banden og Baggårdteatret havde i lang tid talt om at lave noget sammen — faktisk lige siden Banden kom til

Odense i 1979; men der var ikke taget nogen konkrete initiativer. Så faldt vi i Banden over manuskriptet til »Marathondansen« — og det var lang tid, før der overhovedet var tale om — eller vi i hvert fald havde hørt om, at det skulle opføres andre steder. Det var i foråret 1984.

Vi havde lyst til at opføre stykket og diskutere længe, hvordan det kunne lade sig gøre. Og det endte med, at vi præsenterede ideen for

Baggårdteatret. Sådan er det nok: Man skal have noget konkret at tage stilling til at samarbejde om, fordi der er så mange ting, der skal tages højde for og sættes i værk i et sådant samarbejde, og det kan man først tage hul på og begynde at overskue, når man har et helt konkret udgangspunkt. At tre etablerede teatre osse har spillet det, kan man måske kun glæde sig over. Jeg mener, de har osse kunnet se, at det var et godt manuskript.

Tæt ved at droppe projektet

Sille: På Baggårdteatret havde vi længe snakket om, at vi gerne ville arbejde sammen med Banden, for det var jo nogle farlige karle, mente vi. Nogen hos os tændte mest på stykket, andre mest på samarbejdsmuligheden. Da vi tog stilling, lagde vi vægt på, at vi så nogle meget store billeder i det, og vi mente, at de hovedbilleder på sam-

Marathondansen — økonomi:

Bandens andel:	683.737	(tilskud fra Odense Kommune, § 16)
Baggårdteatrets andel:	423.280	(tilskud fra RBOT, § 16 a)
Tilskud § 19:	250.000	
	1.356.917	

Deltagerne i samtalen er:

Inge Dinesen, Banden
Marie Møller, Baggårdteatret
Bo Larsen, Baggårdteatret
Henning Olesen, Banden
Peter Seligmann (Sille), Baggårdteatret

og fælles fodslag

fundet, der blev vist i stykket, var stærke — og endelig: alle kunne få noget godt lave, og det er jo osse vigtigt.

Marie: Men jeg vil da godt lige slå fast, at da vi besluttede at lave Marathondansen, vidste vi ikke, at Aalborg og Århus osse ville spille det. Vi havde en formodning om, at Gladsaxe måske ville; men vi begyndte jo at sætte projektet på skinner allerede i 1984 med bearbejdningsudvalg osv. — og først senere kommer det frem, at alle de andre skal lave det. Og det synes jeg var ærgerligt.

Henning: Det var oppe at vende i begge grupper, om vi så ikke hellere skulle lave noget andet eller helt droppe projektet. Og på et tidspunkt var stemningen — i hvert fald i Banden — nærmest for at droppe det. Synspunktet var, at der næppe ville blive lagt mærke til, at netop vi lavede den forestilling, når alle de andre osse gjorde det. Men vi endte alligevel med at holde fast ud fra den betragtning, at stykket var politisk vigtigt — og at det var vigtigt, at netop dette stykke blev spillet politisk, hvad vi tvivlede på, man ville gøre de andre steder.

Teater må være at fortælle en historie

Hvad er så forskellen på Marathondansen lavet i gruppeteatersammenhæng af jer og Marathondansen lavet på de etablerede teatre?

Inge: I Århusopførelsen for eksempel så jeg en klar centrering om et hovedrolleindehavende par — Gloria og Robert — som selvfølgelig osse er bærere af den sociale tragedie i stykket. Men det er ret beset jo alle medvirkende. Jeg synes, vi havde vægtet totaliteten. Historien blev fortalt af samtlige medvirkende.

Sille: Jeg havde svært ved at mærke den sociale indignation i de andre forestillinger. Der var flotte elementer i allesammen, spændende løsninger; men jeg tror, de har valgt stykket ud fra, at det er en totalteaterforestilling, der kunne involvere mange af teatrets medvirkende, masser af musik, masser af maskineri

Henning: og her var især noget at lave for de unge skuespillere

Sille: osse det, ja. Hvor jeg mener, at vi havde en gejst omkring historien, som man ikke fornemmede var en kollektiv kraft i nogen af de andre opførelser. Og det synes jeg osse er det, der kan retfærdiggøre, at vi har lavet den.

Marie: Vores forsøg var at forenkle den — hvad skal vi sige — temmelig vilde historie. Selve manuskriptet er vanskeligt; det er ikke noget nemt stykke. Og vi forsøgte i hvert fald at gøre det mere enkelt i stedet for at lave et overflødighedshörn og poste endnu mere flødeskum på. «

Men manglede man alligevel ikke lidt af showet hos jer? I Gladsaxe var der måske nok for meget af det, men var I ikke for puritanske?

Henning: For mig var lige præcis det, der ikke måtte ske, det, der skete på Gladsaxe. Jeg synes, det var en dårlig forestilling, fordi historien forsvandt fuldstændigt — og jeg mener altså, teater er ikke at lave nogle billeder, lave noget skæg og sjov. Teater må sgu være at fortælle en historie, man har på hjerte. Og det synes jeg langt hen ad vejen lykkedes meget godt for

os. Det var det, vi havde satset på og var enige om. Det var det, begge grupper ville — og det langt de fleste grupper vil — de vil gerne fortælle noget, som de selv står inde for.

Problemer med den kollektive proces

Hvordan blev I så enige om, hvad det var for en historie, I ville fortælle? Hvordan greb I det an?

Inge: Vi startede med at nedsætte et fælles bearbejdningsudvalg, som havde til opgave at gå i krig med teksten, skære og rette til og omarbejde, og naturligvis også finde frem til et overordnet synspunkt: hvor vil vi hen med den her forestilling!

Bo: Dér synes jeg alligevel, at projektet led en lille smule skibbrud. Det kollektive arbejde fungerede ikke så godt, som jeg havde håbet. Blandt andet osse fordi vi havde ret mange »løse« knyttet til produktionen — vi var ikke nok selv — og de nåede ikke at komme med i bearbejdningen. Den fælles bevidsthed i hele forløbet var meget svær at opleve, hvis det overhovedet lykkedes.

Marie: Det var jo sådan, at bearbejdningsgruppen blev nedsat syv måneder før prøverne startede, og på det tidspunkt var alle andre på de to teatre i gang med andre prøver eller forestillinger og turneer. Derfor havde vi vanskeligt ved at få os allesammen involveret på samme måde som bearbejdningsgruppen, selvom vi havde månedlige plenummøder. Og de nye kom til en til to måneder før prøvestart. Det, bearbejdningsgruppen havde arbejdet med, var vanskeligt at gøre kollektivt, og så var satsningen, at det ville komme i prøveperioden. Men det skete kun delvist.

Det er måske i virkeligheden umuligt at producere en så stor forestilling med gruppeteatrenes arbejds metode?

Marie: Til en vis grad, ja. For eksempel til plenum var vi 25-30 mennesker. Hvordan får man en kvalificeret diskussion i gang, så alle er med på en god måde? Vi kørte noget gruppearbejde, men det blev ikke rigtigt som når vi ellers arbejder med stykkerne.

Bo: I vores almindelige produktioner kan vi jo meget bedre allesammen overskue det hele. Og det lykkedes ikke i den her produktion. Man kan sige, at uenighederne kunne ikke nå sammen i tide på grund af gruppens størrelse og projektets omfang.

Lad anarkiet blomstre

Sille: Dér tror jeg godt, vi kan lære noget. Vi var sgu for bange for at projektet skulle smuldre, så vi røg over i organiseringer à la institutionsteatrene, fordi det er det sikreste. Ansvar blev uddelegeret, og vi gik vel allesammen med en fornemmelse af, at jo mere man blander sig, jo mere kaos bliver der. Alle gik sådan og holdt lidt på tingene. Bearbejdningsgruppen havde lavet et fantastisk flot stykke arbejde, og vi andre gik og tænkte, at man nok hellere måtte vente med noget kritik, til man var bedre inde i sagerne, og alle gik og mente, at her var der gjort vanvittigt mange tanker — og det var der osse. Men det var forholdsvis få, der havde tænkt dem. Måske skulle vi hel-

lere have ladet anarkiet blomstre en uge — lade ideerne komme på bordet — lade mere anarkistiske folk gøre ideerne til deres, lade tvivlen komme på bordet med det samme — og så efter en uge, så strammer vi, så kører vi. Sådan at alle føler, det er deres projekt, og man har et fælles udgangspunkt. Men dér var vi nok nogle bangebukse.

Henning: Jeg synes, det er svært at sige, om det var en dårlig struktur. Det tror jeg ikke det er — i princippet. Jeg ved godt, den ligger meget tæt op ad det, man praktiserer på institutionsteatrene. Men det er utroligt vanskeligt at sidde 20-30 mennesker og konstant diskutere sig til enighed. Man bliver nødt til at lade detaljebearbejdningen foregå i mindre grupper eller overlade det til enkeltpersoner at foretage nogle ting. Men plenum — kollektivet — skal selvfølgelig hele tiden tage stilling til det arbejde, der er udført, samt holde den mindre gruppe — her bearbejdningsudvalget — til ilden. Og den mulighed er uendelig vigtig og adskiller sig i hvert fald radikalt fra, hvad man har på institutionsteatrene. Men man kan godt sige, at produktionsprocessen som sådan lignede institutionsteatrenes, fordi planlægningen måtte være så omfattende af hensyn til værksteder, systemer og indkøb, osv. Sidste-øjebliksbeslutninger var så godt som udelukket, men den kollektive mulighed for at bremse og kontrollere var hele tiden til stede for mig at se.

Men den blev måske brugt for lidt?

Sille: Nej, det ved jeg ikke men den skabende del af det havde vi ikke tilgodeset nok. Vi havde ikke organiseret det på en måde, så folks kreativitet kom til udtryk omkring stykket — nok omkring rollerne, men ikke omkring stykket.

Henning: Det er rigtigt, men jeg ser det som et tidsproblem. Vi ville allesammen have været mere tilfredsstillet i den arbejdsstruktur, hvis vi havde haft mere tid. Så ville man ikke behøve at holde kritik tilbage af angst for at spilde hinandens og projektets tid. Alle vidste, det var en tung maskine, vi havde sat på skinner, og der var nok en vis angst for måske at komme til at trække grundlaget væk under det arbejde, der allerede var gjort. Dette gjaldt i forberedelsen, men osse under prøverne. Hvis prøvetiden havde været f.eks. en måned mere — så kunne man måske osse have eksperimenteret mere, bl.a. med rollefordelingen.

Inge: Og der havde været bedre mulighed for at føle sig ind på hinandens arbejdsmetoder. Jeg ved ikke, om man kan sige, at vi har en arbejds metode, men i hvert fald er den meget anderledes end Baggårdens, og dertil kommer de »løse« med hver deres udgangspunkter — og sådan kommer det jo meget til at ligne institutionsteatrenes måde at gøre tingene på. Vi havde ikke tid nok til at sige: hvad gør vi for at finde et fælles fodslag? Måske som Sille sagde før: Lad anarkiet blomstre først — og så strammer vi til.

På turneen fungerede det perfekt

Marie: Jeg havde en idé om, at Baggårdsteatret kunne lære noget af Bandens disciplin og måde at ar-

bejde med en tekst på, og Banden kunne lære noget af Baggårdsteatrets vildskab og anarki; men dér blev vi nok lidt for bange for at lære for meget af hinanden — ikke at vi ikke lærte en masse, for det gjorde vi, men vi kunne nok have fået mere ud af hinanden.

Sille: Man venter lidt på hinanden, man vil være en god samarbejdspartner — ikke skabe konflikter, osv., osv. Man tør ikke sætte dét igennem, som i virkeligheden er ens stærkeste side. Man er bange for at ødelægge noget. Og så ender man med mellemproportionalerne, og det går bare slet ikke. Så på den måde har vi ikke været gode nok til at bruge det bedste hos hinanden og i vore forskelligheder.

Bo: Gruppeteatrenes styrke er kollektivet — og kollektivet må være, at man ved, hvor man har hinanden, selvom man er uenige. Når vi så arbejder sammen to grupper, så mangler man den tryghed; man kommer lidt ud at gynges. Hvis den fornemmelse af at vide, hvor man har hinanden ikke er til stede, så bliver de uenigheder — som vi er vant til at have masser af — de bliver til en usikkerhed i stedet for en kreativ styrke.

Marie: Det var nok sværere end vi havde troet at komme ud af at opleve sig som Banden og Baggården — og i stedet være én gruppe om Marathondansen. Man følte sig nok ind imellem for meget som repræsentant for sit teater i stedet for bare at være en enkeltperson i projektet. Og det gjaldt på samme måde den tredje »gruppe« — de løse. Men da vi så kom på turné,

fungerede det hele optimalt. Men det kender man jo.

Inge: Ja, dér havde vi allesammen den helt klare følelse af, at det var vores allesammens forestilling, vi kom ud med. Vores fælles forestilling.

Marie: Men meget udsprang osse af — i hvert fald for mig — at vi var enormt bange for, at vi skulle knække halsen på projektet, og det hele ville gå på gulvet. Osse økonomisk var det jo en hård satsning for begge grupper.

Stol på egne kræfter

Hvad er så de positive erfaringer?

Henning: Først og fremmest at vi har lavet en god, politisk forestilling, som var vigtig at komme ud med.

Marie: og en stor kulturpolitisk manifestation ved at vise, at to gruppeteatre kan arbejde sammen om sådan et stort, flot projekt.

Selvom det ikke kan ske på gruppeteatrenes præmisser?

Bo: jo, jo, men vi må kravle, før vi kan gå.

Marie: Vi har gjort nogle erfaringer, der gør, at næste gang kan vi gøre det 700 gange bedre.

Bo: Vi har osse arbejdet imod nogle tendenser i tiden — det kollektive er ved at forsvinde. Det individuelle sættes i højsædet nu. Vi er to grupper med 10 i hver, der har slået sig sammen og er blevet 20. Det er at arbejde mod tendensen i tiden.

Marie: Ja, projektet er osse et forsøg på at holde fast i kollektiviteten.

Sille: Det vigtigste er da, at vores



forestilling er lykkedes på trods af en fantastisk masse vanskeligheder. De problemer, vi har snakket om indtil nu, er en minimal ting i forhold til det fantastiske, at vi fik lavet den forestilling. Vi kunne f.eks. heller ikke få instruktør til forestillingen — af mange forskellige grunde, som vi ikke skal komme ind på her — men der var virkelig panik. Og projektet var ved at strande på det osse. Men så besluttede vi, at Henning skulle instruere — ud fra troen på, at det kan ikke være meningen, at en tilfældig instruktør skal kunne vælte vores projekt. Vi sagde: Det her, det kan vi sgu godt selv. Stol på egne kræfter.

Henning: For mig bestod det positive osse i — og her kan vi naturligvis diskutere detaljer — at det kollektive princip fungerede. Det kollektive princip er jo ikke, at 25 mennesker hele tiden gør det samme. 25 mennesker går ind og prøver, 25 mennesker går ind og sælger forestillinger og slikker frimærker. Det har vi jo forladt. Den kollektive proces kolliderer ikke nødvendigvis med at man vælger at uddelegere et stykke arbejde til én eller flere personer. Men det afgørende er, at der ikke er én bestemt chef eller ledelse; men at man kører et stort, dyrt og kompliceret teaterprojekt kollektivt ved at kollektivet, når det satte sig sammen, hele tiden tog stilling til, hvad udvalg og enkeltpersoner havde fået af opgaver, og hvordan der skulle arbejdes videre med dem. At det så ikke altid fungerede lige godt — det er dér nogle af erfaringerne ligger. Meget kunne vi have gjort anderledes — osse i den struktur, vi havde — hvis vi ikke havde været bange for tiden — det tror jeg helt bestemt. Den prøvetid, vi havde, 11 uger, som er længere end normalt i gruppeteatrene — var alligevel meget knap på grund af alle de ting, vi har snakket om her.

Tilbage til rødderne

Sille: Hvis vi skulle have mere tid i et sådant projekt, så skulle vi have den først. Jeg ville lave en workshop på 14 dage eller tre uger, hvor man bare knaldede ideer løs og fyrede de mest vilde ting af, for det tror jeg ville gøre os stærke senere i processen. Der ville være en sikkerhed over for at turde gå mere i kødet på tingene og hinanden, osse at stå fast på nogle ting, fordi man måske allerede havde anet konturerne af et eller andet, man havde leget med tidligere. Det kunne være nogle improvisationer, f.eks. over stykkets rytme, over trætheden i forbindelse med dansen eller sådan noget. Man ville vide noget om, hvor hinanden var henne spillemæssigt og udtryksmæssigt, og ikke kun verbalt og intellektuelt. Vi manglede en fond af sikkerhed og gode ideer, inden det konkrete arbejde gik i gang. En slags undersøgelse af stykkets univers og alt det udenom, så alle godt og grundigt bliver tændt på stykket og har en fælles ballast for at gå i gang med prøvearbejdet. Måske kunne der i sådan et arbejde osse have vist sig nogle par, som swingede helt utroligt sammen; så havde man allerede fået noget forærende.

Henning: Et af de store problemer er, at planlægning er blevet det vigtigste i teatrene. Jeg skal være den sidste til at kaste vrage på planlægning, men den er faktisk næsten blevet vigtigere, end selve det, man vil med teatret. Fastsættelse af premierdatoer år i forvejen af hensyn til ARTE-brochurer, rød brochure, grøn brochure, aftaler med instruktører og andre ude-

fra, der skal videre til noget andet, og som man kun har indtil den fastsatte dato, planlægning af kostumer, dekorationer osv., osv. Og selvfølgelig er det nødvendigt. Men »i gamle dage« om jeg så må sige — ja, der skulle vi da osse have kostumer og dekorationer, men det kom i anden række. Det voksede ud af processen — og processen er centreret om at fortælle en historie. Ind på gulvet i en nøgen sal. Værsgo! Hvad er det for en historie, vi vil fortælle? Hvad vil vi med det? Og så dukker behovene op — vokser organisk ud af det, man vil fortælle. Selvfølgelig vil man osse ud og sælge sine forestilling r,

have et præcist kostume, have en rigtig lyssætning. Men det er alligevel sådan, at disse ting dominerer meget mere end selve arbejdet — forsøgene, prøverne. »I gamle dage« havde man osse en rollesætning. Så prøvede man med den i fjorten dage, så lavede man en helt anden og prøvede med den for at finde den bedste konstellation og for at kunne berige hinandens roller. Men det er alt sammen noget, der tager tid. Og det passer ikke ind i forhold til ARTE og rød brochure osv. Men har man en berettigelse som nogen, der har noget på hjerte, så skal man nok alligevel til at tænke lidt på rødderne.

Bo: Vi bliver jo ikke mere støtteværdige, jo mere alternative vi er. Jo bedre vi holder planlægningen og jo mere vi kommer til at ligne institutionsteatrene, jo mere støtterettigede synes man, vi er. Det er jo egentlig et paradoks. Jo mere vi nærmer os de etablerede teatre, jo flere penge får vi.

Sille: Det, vi har at tilbyde — det, som vi kan — og det var osse derfor, at vores Marathondans var den stærkeste af dem, jeg har set — er den kollektive arbejdsform med al den styrke, den giver — og den fælles vilje til at komme ud med det, man har på hjerte. Det skal vi styrke og holde fast i, snarere end gode

arbejdsvilkår og mere planlægning.

● **Hvornår skal I så arbejde sammen igen?**

Inge: Jeg har i hvert fald meget stor lyst til det — det tror jeg alle har. Jeg har følt en stor glæde og stolthed over det, vi har lavet.

Henning: Med den rigtige idé, så snart som muligt — når vi har sun-det os lidt. Og der skal jo — uanset alt — meget planlægning til.

Sille: Det vigtigste er den rigtige idé. Et projekt, som vi brænder for at lave sammen. Når vi har det, så er vi på banen igen. □

Marathondansens rytmer

I forbindelse med omtalen af fællesprojektet bringes undtagelsesvis en slags anmeldelse, hvor Carl Steen Pedersen ser på de teatermæssige perspektiver i en forestilling som Marathondansen.

Banden og Baggård-teatrets Marathon-dansen var en totalitet af dramatik, dans, sang og musik, som tilsammen skabte en æstetisk rytme, der brød igennem hverdagslivets ulidelige og fremmedgjorte rytme.

Af CARL STEEN PEDERSEN

Scenen er bygget op som et rektangel, hvorom publikum er placeret på de tre sider. På den fjerde side er der en musiktribune og en tribune, hvor en konferencier dirigerer såvel de agerende som publikum. Under disse enkle rammer i en gymnastiksal i Næstved oplevede jeg en af de mest spændende forestillinger, jeg længe har set. En forestilling, som peger på teatrets muligheder og perspektiver lige nu.

Virkeligheden

Temaets udgangspunkt er virkeligheden selv: 30'ernes marathondanse, hvor unge arbejdsløse mennesker dansede 30-40 dage kun afbrudt af korte hvilepauser for at tjene 1.000 dollars, som kunne redde deres liv en stakket frist.

Det er denne galgenfrist, stykket handler om. Det er denne kamp for at opnå en menneskelig værdighed, som får de unge ud på dansegulvet, en menneskelig værdighed, som man i vort samfund tror, man kan købe for penge, og derfor aldrig bliver til menneskelig værdighed. Det er stykkets tragiske perspektiv, og derfor er der da heller ingen af de unge, der vinder pengene. De bliver snydt.

Selskabet, der arrangerer marathondansen, sørger formodentlig for det overfald, som dræber en tilskuere, og som medfører, at selskabet kan stoppe dansen, inden den endeligt er afgjort. Efter mere end 40 dages dans, efter psykiske og fysiske lidelser, efter aborter, efter nedværdigelser slutter dansen, uden at en vinder er fundet. Ingen har tjent

noget som helst, undtagen selskabet. Det er den meget synlige virkelighed, som stykket retter sin kritik imod.

Men stykket afslører, at netop dansen, den menneskelige berøring og tæthed selv under de mest undertrykkende og fremmedgjorte forhold uafværgeligt skaber autentiske følelser, kærlighed, og det er stykkets smukke perspektiv midt i al dets groteskhed.

Nok bliver danserne snydt for pengene, men de kommer til at elske hinanden. Nok medfører det for det ene pars vedkommende, at manden skyder pigen og formodentlig selv ender i den elektriske stol. Men hun ønsker det, fordi samfundet har gjort hende umenneskelig, hvad hun erkender i sin kærlighed til ham, og han gør det af kærlighed til hende. Måske kan kærligheden i autentisk kunst tydeligst udtrykkes ved død. Og dog. Det andet par, som holder ud, fastholder kærligheden, som de har skabt undervejs i dansen; men så slutter stykket, og det må det nødvendigvis. Kærligheden kan i moderne kunst kun opleves i et nu, som et glimt, for ikke at blive fad, for tingsliggørelsen af det menneskelige smitter af på enhver erfaring.

Rytmen

Derfor bliver temaet i stykket heller ikke det eneste interessante, det bliver det aldrig i kunst, der er også formen. Den måde vi kan forholde os til værket på, eller ikke kan lade være med, den ligger i værkets form og er uadskillelig for det tematiske perspektiv. I kunst er verdensanskuelse form, og formen verdensanskuelse.

Marathondansen er en totalitet af dramatik, dans, sang og musik. Det er ikke det ordene i sig selv, der skaber perspektivet i stykket, og det er heller ikke dansen, sangen eller musikken i sig selv, der gør det. Det er den rytme, som de tilsammen skaber som en æstetisk totalitet, der gør det. Og det er en fantastisk rytme, der skabes.

Dansen går rundt og rundt i en uendelighed, hvor rytmen bankes ind i hovedet på de dansende af konferencieren, en sand Mefisto. Her er fart, konkurrence og forløren glæde. Vi, tilskuerne,



klapper med, vi tramper rytmen, vi morer os. Men efterhånden brydes rytmen, fordi vi i billeder kommer til at kende de dansendes historie, deres håb og deres vilje til livet, og fordi vi ser, at de i pauserne, hvor de selv bestemmer, i hvert fald i begyndelsen, hvor dansens rytme endnu ikke har slidt dem helt ned, forholder sig kammeratligt til hinanden på trods af, at her er tale om en kamp om liv og død: den enes død, den andens brød, som konferencieren jævnlige synger. De bliver pludselig individer. De er ikke længere den masse, der bare følger de fastslåede rytmer. Men rytmen brydes også, fordi smerten ved at følge den bliver for stor.

Autentisk dialog

Disse ændrede rytmer i spillet får tilskuerne til at skifte holdning. I stedet for at opleve perversiteten som underholdning, erkender vi smerten. Vi bliver selv mennesker og ikke tilskuere. Stykkets rytme rammer os i salen. For et øjeblik lever vi med i den, for et øjeblik er vi ikke kun tilskuere til et teaterstykke, hvor vi skal have vores fritid til at gå,

og hvor vi efter at have fået lidt ondt i ryggen og nakken af barskedsommelighed vender tilbage til hverdagens rytme igen. Stykkets rytme fanger os, og løfter os ud af vores egen trivielle hverdagsrytme, for et øjeblik oplever vi det, vi ellers aldrig oplever, at indgå i en autentisk dialog. Personernes lidelser bliver vores lidelser, deres kærlighed vores, deres rytme bliver for et øjeblik livets rytme.

På den måde snyder vi hverdagens fremmedgørelse. Et øjebliks glemsomhed, ganske vist, hvor stykket bliver en umiddelbar sanselig helhed, en »egen verden«, som vi ikke er kastet ind i, men som vi frivilligt har henvendt os til, og som henvender sig til vores frihed. Vi skaber for et øjeblik en helt anden rytme end hverdagens undertrykkende rytme. Vi ser, at vi føler aktiv menneskelighed, hvor vi i hverdagen havde følt en pervers, kedsommelig morskab. Vi ved godt, at det er et øjebliks glemsomhed, men vi har samtidig erkendt, at hverdagslivets fremmedgjorte rytme lader sig overskride. □



Fra bestyrelsen

Generalforsamling i Dansk ASSITEJ afholdes torsdag d. 28. august 1986 kl. 13.00 på Fiolteatret i København.

Flagbrochuren, der præsenterer Dansk ASSITEJs medlems-teatre internationalt, er ved at være færdig i sin første udgave. Der er tale om en A4-mappe med et udstanset dansk flag på forsiden (deraf navnet) og et løslad-system, hvor hvert teater har sin egen side (som teatret selv har layout og produceret). På denne måde er det muligt hele tiden at holde brochuren à jour; nye medlemmer kan optages i brochuren uden besvær og ventetid, teatrene kan skifte deres sider ud, når de selv mener, de er uaktuelle osv. Ud over omtalen af de enkelte teatre vil brochuren indeholde en kort redegørelse for dansk teaterlovgivning samt en omtale af arbejdet i Dansk ASSITEJ. Sproget er engelsk.

»Børneteater i Norden« — den engelsksprogede publikation fra ASSITEJ i Paris (omtalt bl.a. i BTA nr. 51) — er desværre blevet forsinket pga. redaktionelle (og postale) vanskeligheder. Den var planlagt til at udkomme i februar 1986, men er blevet udsat til september. Bogen, der udsendes til samtlige ASSITEJ-centre i verden, er en introduktion til den særlige form for børneteater, vi har i nordiske lande.

Nordisk ASSITEJ-møde holdes næste gang 3.-5. oktober i København. Her skal de fire landes bestyrelser bl.a. evaluere den nordiske børneteaterfestival i Helsinki i maj og executivmødet i Stockholm, samt træffe de fælles forberedelser til ASSITEJs kongres i Australien i april 1987, hvor organisationen bl.a. skal vælge ny præsident, idet Ilse Rodenberg fra DDR afgår fra denne post.

Til en del af mødet har de nordiske lande inviteret observatører fra England, Holland og Vesttyskland.

Brugerkonferencen i forbindelse med Børneteaterfestivalen i Tårnby havde stor tilslutning, og alle var enige om, at disse konferencer skal fortsætte. Derfor er der allerede nedsat et arbejdsudvalg til at forberede brugerkonference i Brønderslev i 1987. Fra ASSITEJs bestyrelse sidder Jan Torp i udvalget — og alle, der har gode ideer og/eller kritikpunkter omkring sidste konference, kan henvende sig til Jan, så vi har

muligheden for at gøre det endnu bedre næste gang.

International Børneteaterfestival

International Børneteaterfestival i Odense i maj 1988 er det af de helt store projekter, vi arbejder på i øjeblikket. Umiddelbart lyder det, som om der er lang tid til; men i det internationale samarbejde er en planlægning på godt to år ikke voldsomt. Det er tanken, at festivalen skal strække sig over 10 dage og kombinere dels den nordiske festival (som det er Danmarks tur til at afholde) og dels den internationale festival med deltagelse af grupper fra i hvert fald seks forskellige lande.

Der skal være seminararbejde for alle deltagerne i forbindelse med forestillingerne, og der skal spilles dels offentligt og dels på skoler og institutioner i Odense. I forbindelse med festivalen har Dansk ASSITEJ inviteret ASSITEJs executiv-komité til at holde sit årlige møde i Odense.

Budgettet for dette mammutarrangement viser et tilskudsbehov på ca. 2,5 mio. kr. (i 1988-priser), og vi forestiller os en model, hvor udgifterne deles mellem Odense kommune, Fyns Amt og Kulturministeriet samt tilskud fra private fonde, fagforeninger o.lign.

Odense kommune har allerede reageret positivt på vores ansøgning og bevilget 600.000 kr. til afholdelse af festivalen — under forudsætning af, at Kulturministeriet giver det samme beløb. Vi har endnu ikke modtaget svar på vores ansøgning til ministeriet, men regner naturligvis med et positivt svar — dels på baggrund af Odense kommunes velvillighed over for projektet og dels fordi det er første gang, man forsøger at arrangere en international børneteaterfestival i Danmark i denne størrelsesorden.

Internationale gæster

Til Børneteaterfestivalen i Tårnby havde Dansk ASSITEJ inviteret flere internationale gæster som observatører. Nogle af dem deltog i festivalen næsten hele ugen og fik på den måde et meget bredt kendskab til dansk børneteater; andre deltog primært i weekend'en — og fik på den måde et meget hæslende program. Fra alle de udenlandske gæster har vi modtaget positive reaktioner på deres ophold her, både

hvad angår bredden og kvaliteten af dansk børneteater, og hvad angår selve organiseringen af festivalen. Vi havde besøg af repræsentanter fra følgende lande: Belgien, Italien, Ungarn, Vesttyskland, England og DDR (der var repræsenteret af ASSITEJs præsident, Ilse Rodenberg).

Instruktør-seminar i Berlin

Fra ASSITEJ/DDR har vi modtaget en invitation til at sende en dansk børneteaterinstruktør til et meget eftertragtet seminar i Berlin i november 1986 med overskriften »Demands, Necessities and Motivation of the Actor at the Theatre for Young People«. Bestyrelsen har bedt Preben Friis deltage i seminaret — og hans erfaringer herfra vil senere komme alle til gode i form af en artikel herom i BTA.

Danmark-Frankrig

I slutningen af 1987 samt det meste af 1988 afholdes det store Danmark-Frankrig-projekt, der blandt andet inkluderer kraftige kulturelle fremskud i de to lande. Dansk ASSITEJ arbejder på at osse børneteateret skal tilgodeses i denne forbindelse, og vi håber på, det vil kunne lade sig gøre at arrangere udveksling af mindst to teaterforestillinger for børn inden for rammerne af Danmark-Frankrig-projektet.

Michael Ramløse
Dansk ASSITEJ
Frederiksborggade 20, 3.
1360 København K
01 15 69 00

Tak for invitationen!

Til Børneteaterfestivalen i Tårnby, 1986, lykkedes det for første gang for ASSITEJ, international samarbejdsorganisation for børne- og ungdomsteater, at invitere udenlandske gæster over kulturaftalerne.

Deres reaktion på den danske børneteaterfestival var meget positiv. ASSITEJ har derfor lyst til at offentliggøre et par citater — set fra England og Vesttyskland:

».... I was very glad to be given the opportunity to see the work of so many Danish companies about which I had heard so many good things already. I was glad to see those opinions confirmed by my own eyes. I was also most impressed by the quality and smoothness of the organization behind the festival. I learned a few things which I hope will be useful when we come to organize our own festival.« Guy Holland, Theatre of Thelema — og engelsk ASSITEJ

».... Sehr grossen Eindruck hat mir Euer Festival gemacht. Ich hatte bis jetzt nur einzelne dänische Gruppen gesehen, wusste nichts über die gesamte Kinder- und Jugendtheater-Landschaft in Dänemark. Um so erstaunter war ich über Qualität, über Professionalität und die hervorragende Organisation. Ich glaube, wir können von den Dänen noch sehr viel lernen, und ich hoffe, dass unser Austausch sowohl was Erfahrungen als auch praktische Arbeit betrifft, fortgesetzt und noch erweitert werden kann.....«

Hildegard Bergfeld,
Teater i Essen og tysk ASSITEJ

Fredens kunstnere

Kunstnere for Fred holdt general-forsamling i april. Her bringes et uddrag af den beretning, Sonja Oppenhagen holdt på vegne af bestyrelsen.

Hvorfor er der noget, der hedder Kunstnere for Fred?

Fred er noget, vi alle ønsker. Når jeg til daglig diskuterer fredsarbejde og Kunstnere for Fred, støder jeg ofte på disse bemærkninger: Jamen fred, det er da noget vi alle ønsker. Hvorfor skal det hedde Kunstnere for Fred? Hvorfor kan det ikke hedde mennesker for fred?

Det er da smukt sagt — og naivt, må jeg så sige i samme åndedrag. Jeg vil gerne forklare lidt om, hvorfor jeg synes, at man skal melde sig ind i Kunstnere for Fred.

Fordi det ville være en fuldstændig uoverskuelig opgave at organisere »Mennesker for Fred«.

Ved at melde sig ind i Kunstnere for Fred er man med til at organisere sig, og derved er man arbejdsdygtig i kampen mod kernevåbenkrigen.

Samtidig åbner det mulighed for god kontakt med alle andre fredsgrupper, som også har indset, at det var for stor en opgave at mobilisere »Mennesker for Fred«.

Kunstnere for Fred arbejder sammen med alle fredsgrupper, og derved kan vi vise solidaritet med disse fredsgrupper, bl.a. ved at stille kunstnerisk aktivitet til rådighed, når der er brug for det.

Adgangen til medierne

Kunstnere for Fred har også et fortrin frem for mange andre fredsgrupper. Vi har større mulighed for adgang til medierne, og jeg mener, det er vigtigt, at vi udnytter disse medier og viser vores holdning udadtil.

Jeg synes, det er gammeldags og umoralsk at have den opfattelse, at kunstnere ikke må være politisk

bevidste, og jeg mener, at man ikke kan leve uden et engagement i livet. Det er jo det, vores job går ud på.

Hvis man nu samlede alle Danmarks, ja, hele Verdens fredsgrupper, så er den overordnede paraply jo også »Mennesker for Fred«. Alttså er vi også medlemmer af »Mennesker for Fred«.

Kan det nytte?

I det daglige arbejde kan det måske være svært at se nogen løsning på atomspændingen mellem Øst og Vest, men ud over at medvirke ved forskellige fredsarrangementer, er der jo også en del humanistisk fredsarbejde.

Jeg synes, det er rigtigt, at vi støtter Sydafrika-Komiteen i København og viser vores holdning til apartheidstyret i Sydafrika. FN har allerede i 1968 lavet en blackliste, hvor man opfordrer til kulturel boycott af Sydafrika.

Cliff Richard, der til stadighed har optrådt i Sydafrika og brugt sin religion til at legalisere dette, måtte til sidst skrive under på, at han ikke længere ville optræde i Sydafrika — efter hårdt pres fra Sverige og Danmark, ikke mindst ved Kunstnere for Freds medvirken.

Pand

Pand International: Vi bruger Pands formålsparagraffer i Kunstnere for Fred, men er ikke afhængig af Pand i det daglige arbejde, og Pand har heller ingen indflydelse på vores beslutninger.

Jeg har oplevet de internationale Pand-møder som meget vigtige. Det er lærerigt og givtigt at høre, hvilke problemer kunstnere har i de forskellige lande, og samtidig kommer man hjem med inspiration og viden om andres erfaringer i fredsarbejdet.

Ved det sidste møde i Helsingfors kom det klart frem, at de skandinaviske kunstnere havde meget let ved at finde sammen, og at målet, vi burde koncentrere os om her i Skandinavien, netop nu var »Et atomvåbenfrit Norden«. □



Ungdomsteatre i Vietnam

I det seneste nummer af det svenske teatertidsskrift »entré« (3/86) — som iøvrigt er helliget Stanislawski — er der en beretning af Mats Persson fra et teaterbesøg i Vietnam. Om det vietnamesiske ungdomsteater, som blev medlem af Assitej i 1983, skriver han blandt andet:

Nha hat tuoi tre blev oprettet i 1978 og har til opgave at spille for børn og unge. Man har to grupper på ca. 30 personer; en for drama og en for pantomime/musik.

Myndighederne kræver, at der spilles 240 forestillinger om året, men tit når man 260. Man turnerer i hele landet — medbringende tre opsætninger — og ofte spilles der to

forestillinger om dagen. På turen medbringes egen teknik, incl. generator.

De dramatiske tekster kan være såvel moderne som historiske/klassiske. Som det første teater i Vietnam præsenterede man en fuldstændig Shakespeare-forestilling (Romeo og Julie) i 1982, ligesom man har spillet Molière. Begge dele blev fremført som et led i (teater)skolens undervisning i europæisk teaterhistorie.

Ved siden af forestillingerne har man træning og egen skuespilleruddannelse, som er 3-årig. Hvert tredje år optages 40 elever, hvoraf 22 afslutter efter udvælgelse undervejs.



Først gik man i optog



Overblik ønskeligt

Tårnby 86 retrospektivt:

Det swingede —

Et medialt tilbageblik på Børneteaterfestivalen 1986 i Tårnby, hvor 70 grupper optrådte med over 100 forestillinger for omkring 15.000 besøgende

I de relativt få danske medier, hvor børneteaterfestivalen blev gjort til genstand for mere indgående anmeldelser og forsøg på helheds-vurderinger, blev der generelt fokuseret på et svingende kvalitetsniveau og behovet for kvalitative kriterier inden for børneteaterområdet.

Det er jo en parallel til den diskussion, der køres internt i børneteaterbevægelsen, og kritikernes velargumenterede understreger blot behovet for en snarlig opstramning.

Drøje hug

Man kunne læse begejstrede anmeldelser af enkeltforestillinger, både med hensyn til indhold og skuespillerpræstationer, men der faldt lejlighedsvis også drøje hug

til nogle grupper og deres optræden, hvor man hæftede sig ved ringe professionalisme og manglende evne til at nå den specifikke målgruppe. Der var tilmed direkte anklager om rene staffage-opsætninger, indholdsløst dilettanteri og markante fejlvurderinger af børnenes perceptionsevne og -niveau.

Således må det nødvendigvis være, når arrangementet er et »åbent hus« for samtlige interesse-rede teatergrupper til at komme og fremvise deres produkter. Så må »opkøberne« selv foretage de nødvendige vurderinger og udvælgelser.

Problemet opstår i forbindelse med, at selve den professionelle børneteaterbevægelse kommer til at fremstå utroværdig og uprofessionel. Og der er ikke plads til pre-

stigetab her, hvilket det udvalg, som arbejder for at nå frem til en acceptabel kriterie-model, er ganske klar over.

Intern uenighed

Men der hersker også en vis uenighed inden for organisationerne, hvor mange — bl.a. BTS-formanden Anette Sørensen — frygter for en opsplitning af børneteaterbevægelsen, hvis man indfører kvalitetskriterier også over for teatergrupper, som iøvrigt opfylder de formelle krav til professionalisme. Herom skriver således Vibeke Staggemeier i *Information*:

»Enighed er der altså ikke endnu, men på dette års festival diskuteres problemet på det seminar, der lå forud for forrige weekends forestillingsmarathon, og der vil i nær

fremtid blive taget endelig stilling til en fælles holdning.

Efter at have set et udvalg af de over hundrede forskellige forestillinger, der præsenteres på festivalen, viser problemet sig måske snarere at være, hvordan man skal forholde sig til de grupper, der laver rene trylle/cirkusforestillinger. Der er en distinktion, der er nemmere at finde end en nedre kunstnerisk grænse for grupper eller enkeltpersoner, der ønsker at lave teater.

På samme linie ligger *Helsingør Dagblad*, hvis unavngivne reporter har taget følgende oplevelse med sig hjem:

»Hovedindtrykket af de mange nye grupper er, at der må arbejdes meget med kvalitetsbegrebet i de kommende år. Mange af disse grupper magtede simpelthen ikke at fast-

holde dels publikum, dels den figur, som de havde sat sig for at spille.«

For få ressourcer

Også *Land & Folk*'s udsendte medarbejder, Randi K. Pedersen, ærgres sig over den svingende kvalitet, men giver en uhåndterbar teaterlov en del af skylden herfor:

»Derfor må man for gud ved hvilken gang drage den samme konklusion efter en børneteaterfestival — med alle dens mange gode forestillinger og ligeså meget, der ikke har en kæft med børneteater at gøre — nemlig, at det er tvingende nødvendigt, at en kommende, ny teaterlov i langt højere grad end den gældende definerer, hvad der er teater og støtterettigt som sådan. Og hvad der er cirkus, klovner, pædagogisk dramatik, fritidsbeskæftigelse og så

Her ses teater



Ideer efterlyses! Brugerkonference 1987

I forbindelse med næste års børneteaterfestival i Brønderslev, Løkken-Vråa og Pandrup kommuner søges arrangeret en brugerkonference.

Derfor har ovennævnte arrangørkommuner nedsat et underudvalg, der hermed efterlyser gode ideer til den brugerkonference, som gerne skulle blive bedre år for år.

Arrangørerne har selv nogle punkter til ændring af konferencen i forhold til dette års brugerkonference og lægger op til, at den faglige snak i forbindelse med teaterfestivalen fortsat er en god ting.

Konkret efterlyser man forslag til:

— emner, der kan tages op,
— spændende personer til

spændende oplæg,
— eventuelt hele nye måder at lave konferencen på.

Så ligger man inde med gode ideer, kan man ringe eller skrive til:

Inger Aarup-Kristensen
Brønderslev Børnebibliotek
9700 Brønderslev
Tlf. 08 82 22 44

Teaterfestival 1987

Skal du arrangere fællesrejse eller lignende til festivalen 1987, så vent til du har set næste nummer af Børneteateravisen. Heri vil der være tilbud om overnatning ved Vestkysten og fællestransport lørdag/søndag til Brønderslev.



Udendørs aktiviteter



Indendørs forestilling

osse kvaliteten!

videre og i givet fald støtteberettiget efter andre kriterier.

Situationen bliver med årene mere og mere uholdbar. Grupper med de års erfaring, som indtil nu er den eneste måde at uddanne sig til børneteaterskabere på — da det ikke sker på teaterskolerne — forhindres i at udvikle sig yderligere, for slet ikke at nævne ordet eksperimenter. Fordi revl og krat under dække af at være nye og dermed uden forbehold også nyskabende i eksperimentets hellige navn tildeles småbidder af de i forvejen ringe resourcer.

Grundlæggende er problemet alt for få penge til landets største teater med et hav af tilskuere. Men det løses ikke ved at stille alle lige.

Et frit marked

Børneteatersammenslutningen er som bekendt meget bevidst om kvalitets- og kriterie-problematikken og har nedsat et kvalitetskriterieudvalg. Michael Ramløse, der både er medlem af BTS' festivaludvalg og kriterieudvalget, opsummerer situationen i et indlæg i Dansk Teaterforbunds fagblad, Teaterbladet:

»Skal vi have en form for kvalitetskriterier, som teatrene skal opfylde for at komme ind i BTS — og for at forblive i BTS? Meningerne er naturligvis delte — dels vil det måske være svært at opstille de rigtige kriterier, dels vil det måske være svært at administrere dem — og dels må det overvejes grundigt, hvad et sådant skridt vil komme til at betyde for BTS som organisation. Vil det blive en lille eksklusiv klub af velbærgede, selvtilfredse teatre, der hytter deres eget skind og holder de andre ude, fordi de ikke er »gode nok«? Vil man komme til at kvæle det nye, det spændende i fødslen? Det er der nogen, der mener. Eller vil det blive en organisation, der med troværdigheden i behold over for myndigheder og købere, med endnu større vægt kan stille sig på børnenes side med fordringen om, at landets største publikum har krav på engageret, medrivende, gennemarbejdet og dygtigt fremført teater. For i sidste ende handler det om børnene.

Markedet på vores områder er

frit. Enhver, der har lyst til det, kan kalde sig et børneteater, få optaget sin salgstekst i den røde brochure og sælge sine forestillinger til institutioner landet over uden videre. Er det tilfredsstillende? For så vidt ja, hvis det, man laver, er i orden — hvordan skulle man ellers gøre opmærksom på sin eksistens.

Men at begynde på at spille børneteater, fordi »det er det letteste« er foragt for børnene. Og meget af det, der præsenteres for vore børn, ville man aldrig være bekendt at vise for et voksenpublikum — dertil er det for dårligt, mener man nok selv — i hvert fald vil det aldrig blive købt. Men børneteatermarkedet er helt frit — og skriver du lidt om, at der optræder et par klovner i stykket, kan du også være sikker på, at der er en behjertet pædagog, der farer til telefonen for at bestille din forestilling.

Diskussionen om kvalitet bølger i BTS (som jo stadigvæk kun er de 42 teatre ud af de ca. 90 på området). Det sidste halve år har vi »leget«, at vi har indført kvalitetskriterierne, og to af BTS' medlemsteatre har frivilligt stillet deres forestillinger til rådighed for analyse og bedømmelse af det nedsatte udvalg. På den måde kan vi afprøve analyse-modellen og udvalgsarbejdet i praksis, inden vi tager hul på den — helt klart — mere politisk betonede del af diskussionen: skal vi indføre kvalitetskriterier i BTS eller ej?

Det er i sidste ende spørgsmålet om, hvad medlemmer vil med BTS — og med dansk børneteater.

Tidens tendens

Var diskussionerne om kvalitet og kriterier således altdominerende i den teaterkyndige presses helhedsvurdering af de mange forestillinger ved børneteaterfestivalen, blev der også givet spalteplads til flere fine anmeldelser, og en konstatering af, at flertallet af de mange opætninger havde noget at give børnene.

Nogle skribenter ledte efter en samlet indholdstendens, et gennemgående tema, og Vibeke Stagemøier fra Information fandt et:

»Det er et ikke overraskende tema, der går igennem mange af de småbørnsforestillinger, jeg så: Det voks-

ne menneskes isolation, der udarter til ensomhed eller selvtillstrækkelighed og som i alle tilfældene brydes ved mødet med børn, kvinder eller fantasifigurer under en eller anden form.«

Det sidste er jo helt Gustav Wied'sk

Kiggere og købere

I de mere omtale-prægede reaktioner blev der udtrykt tilfredshed med selve afviklingen af det store arrangement. Der er mange organisatoriske problemer med en stadig voksende festival (dette års budget var på knapt 700.000 kr.), hvortil kommer mange medhjælpere ud over de deltagende teaterarbejdere. Det kræver velvilje og knofedt fra pedeller, madfolk, billetuddelere osv.

Helsingør Dagblad valgte at tage diskussionen fra sidste års festival op og fokusere på selve publikums-situationen:

»Det blev ikke så stor en festival som sidste år i Helsingør, hverken med hensyn til forestillinger og med hensyn til publikum.

Og det var især børnepublikummet, der manglede i det amagerkanske. Selv om festivalen er en »salgsmesse« henvendt til de mange, der køber børneteater, så er grundideen stadigvæk, at det skal være en festival for den lokale befolkning, og især for de lokale børn og unge.

Meningen med arrangementet — som landets kommuner iøvrigt står i kø efter at huse — er selvfølgelig at give det aktuelle lokalområdes børn, unge og voksne en masse gratis kulturtilbud og vise bredden i dansk børneteater. At der overhovedet eksisterer et billetsystem ved festivalerne, er udelukkende for at kunne »regulere« tilstrømningen og sikre rimelige tilskuerforhold for alle.

Og Tårnby-festivalen var iøvrigt den største hidtil

Brugerseminar

Dialogen mellem teatergrupperne og brugerne (skoler, biblioteker, institutioner og teaterforeninger) fortsatte i dette års brugerseminar, som nu synes at have institutionaliseret sig ved de årlige festivaler.

Det viser sig at være en rigtig og nødvendig mulighed for at diskutere, kritisere og problematisere de indbyrdes relationer.

Ligesom i teatergruppernes interne seminar, hvor man analyserer hinandens forestillinger. Gennem de seneste fem-seks år er der skabt en ny åbenhed over for kritik, råd og vejledning indbyrdes og dermed også taget hul på den stadigt mere aktualiserende kvalitetsdebat.

Næste år i Brønderslev

Allerede nu arbejdes der ihærdigt på næste års festival i Brønderslev, hvor det åbne arrangement finder sted i weekend'en 2.-3. maj 1987, hvor der ligeledes vil være et brugerseminar i tilknytning til børneteaterfestivalen.

Så på gensyn i det nordjyske! □

Fotos: KURT JOHANSEN

Og så pakkes der sammen





Rejserapport:

Godot i Helsinki!

Vi ankom fredag aften til Hanaholmen, et kursuscenter lidt uden for Helsinki — beliggende smukt på et lille næs ude i en af de 1000 søer. Vi var forsinkede pga. strejke på FinAir — køkkenet var lukket, så vi måtte nøjes med æbler og dansk vand til vore tomme maver.

Seminaret skulle først starte lørdag middag, så vi stod tidligt op og tog ind for at se på finsk design, Marimekko og Finlandia. Alt var desværre lukket; finnerne er så praktiske, at de lægger Kr. Himmelfartsdag i forlængelse af 1. maj!

Sprogbarriere

Åbningen kl. 12 lørdag foregik i det auditorium, hvor vi skulle tilbringe en del af vores tid de kommende dage. Der var tolkningsanlæg (til svensk, engelsk og fransk) og en lille scene, der bestemt ikke var egnet til de intim-forestillinger, vi skulle se.

La Strada fra Norge indledte med »Trækfuglenes Rejse«, hvad den også handlede om. Uden Pernille Ankers varme, gode udstråling og fine sangstemme, havde det været drama-pædagogik af værste skuffe. Nu blev det en stemnings-

ASSITEJ afholdt i maj en nordisk børne- og ungdomsteaterfestival under temaet: *Børne- og ungdomsteater — et alternativ til en forvirret tid?* Der deltog teatre fra Danmark, Norge, Sverige og Finland samt et stort antal gæster fra de nordiske lande og ASSITEJs eksekutivkomité, der tæller medlemmer fra hele verden. *Anette Sørensen* var med som repræsentant for Børneteatersammenslutningen.

fuld start på festivalen. Overraskende kun, at vi midt i det hele skulle synge med på Torbjørn Egners frygtelig racistiske »Dyrene i Afrika«. Og overraskende, at aldersgruppen var fra 6 år — jeg ville vurdere til. Men jeg fandt snart ud af, at på det punkt var vi meget uenige med nordmændene.

Så skulle vi se finsk teater: »Penetriteateri«, om en teaterchef, der bliver en ulv og vil æde sine medarbejdere.

Jeg må sige noget om sproget: Finsk er desværre komplet uforståeligt. Ligemeget hvor internordisk man indstiller sit øre; ikke ét ord når frem til hjernen. Den bar-

riere skal ikke undervurderes. Men alligevel: Dette var rædselsfuldt. De, der forstod sproget, grinede engang imellem. Og fortalte os, at det var en morsom tekst — forestillingen var en parodi på børneteater.

— Og vi spurgte os selv, hvad et 5-års barn skal med en parodi på en form, det næppe kender?

Rammerne var go'e nok!

I bus videre til *Skolteatern*, som er svensksproget finsk teater, til »Tistu — Drengen med de grønne fingre«. Efterhånden en klassiker inden for børnelitteratur.

Sikke forhold de havde på teatret! Helt nye lokaler, en sal, der kunne indrettes hvordan som helst, lys- og lydanlæg *en masse*, en lys og dejlig foyer og et lille lokale, hvor man fik kaffe og hjemmebagte kanelboller i pausen! Pengene til etablering af stedet er svenske — de poster mange penge til Finland for at finnerne ikke skal glemme dem.

»Tistu« var teatrets åbningsforestilling i de ny lokaler, og alt, hvad der var teknisk muligt, var taget i brug; ikke en dør blev åbnet uden at der kom røg ud. Masser af scene-skift, masser af farvet lys. Bare de dog havde haft noget at fortælle!

Bare de dog havde investeret i instruktion af skuespillerne. Det blev til en forestilling, hvis udsagn — sat på spidsen — var: »Hvis du er udstyret med en speciel evne, skal du holde det hemmeligt for omverdenen, så du selv kan score kassen på det.« En sørgelig udgang på en tekst, som handler om drengen, der får blomster til at gro ud af kanonerne.

Og så til det sociale

Om aftenen var der middag på Hanaholmen. Og socialt samvær. Men de lukker tidligt — kl. 23 — og deres holdning til indtagelse af alkohol er strengere end svenskeres. Så det var så som så med det sociale samvær, der talte flere personer, end der kunne være på et værelse.

Søndag formiddag tog vi hul på seminaret »Børne- og ungdomsteater — et levende alternativ i en forvirret tid?« Der var oplæg fra *Erik Sigsgård*, Danmark, fra en finsk sociolog og fra *Unga Riksteatern* fra Stockholm. Sigsgård talte om den manglende respekt, samfund af vores type har over for børn. Om den manglende forskning i viljes-

udvikling hos børn. Og om den klientrolle, vi giver børn.

Den finske sociolog forstod jeg — trods oversættelsen til svensk — ikke meget af. Han talte om barn-domsteorier — om forskellen på Alice Miller og en Postmann. Jeg kunne ikke se den.

Endelig var to spillere fra »Håbet« på scenen og fortalte om deres Nicaragua-projekt. Det er meget spændende og lige så inspirerende som at se deres forestilling (herom senere).

Harper og englelyd

Nu skulle vi se *Turnus* fra Danmark med »Han, Hun og Harpen«. En mime/danse forestilling med en historie, der er set før, men med en udførelse, der var meget smuk. Og harpen er bare uforglemmelig.

Pantomim-teatern fra Stockholm præsenterede et dejligt, helstøbt (hjemmelavet) japansk eventyr »Den lille samuraj«. Fremstillingen bygger på papirfoldekunsten origami: ved hjælp af denne kom vi hele tiden videre i historien.

Jeg længtes efterhånden svært efter ord. Efter *budskab*. Og *Håbet* indfrierde længslerne:

Vi sidder på kaffesække i et lille rum afgrænset på alle sider af bambushegn. På scenen fortæller Esperanza eventyret om fuglen, der mister sine farver og sine fjer, når den mister sin frihed.

Stedet er Nicaragua. Esperanzas (spansk: la esperanza = håbet) får blev dræbt under revolutionen. Hendes bror har mistet sin højre hånd. De amerikansk støttede contra'er truer konstant familiens liv, samfundets eksistens. Men har man mistet sin højre hånd, kan den venstre arbejde. Har man mistet sin far, må en bror træde til. For mister man sin frihed, er der intet liv tilbage. På trods af emnet, på trods af de »simple« spørgsmål og krav en krig stiller, er Håbet ikke hverken krigs- eller revolutionsromantik. Det er en solidarisk skildring af et helt barn, og en respekt for de børn, som skal se forestillingen. Der er megen glæde og megen sorg — og der er en vej ud.

Forestillingen spilles af to: pigen, som spiller alle rollerne, og en musiker, som havde fundet nogle instrumenter, der bare kunne understrege stemninger og fornemmelser *sådan*. Det var et forbilledligt samspil.

Syngende fødder

Om aftenen var der finsk teater-skoleforestilling. Det var slemt. Intentionerne var gode nok; det er første gang, skolen laver noget for børn (noget vi jo også forsøger at få dem til herhjemme). Men det var førsteårselever, som lige havde snuset til faget og absolut ikke var klar til publikum endnu.

Mandag formiddag var besat med *Børneteaterns* (Danmark) »Engang var der ingenting« om skabelsen af jorden i henhold til den nordiske mytologi. En god historie, som især i dukkespillet går flot igennem.

Det gjorde den norske »Snehvide« ikke. Det var ren æstetik — dukker uden udstråling. Kilometervis af for-stof og dæmpet musik.

Vi overvejede meget at pjække om eftermiddagen og tage en bytur. Vi var så fyldt med billeder, med diskussioner fra grupperne — og nu skulle vi se endnu en forestilling uden ord! Men transportmulighederne gjorde det umuligt kun at pjække fra danseteatret, så vi tog med. Heldigvis da.

Rummet er sort. Tiden går. En skrattende 78'er med opera går igang. På scenen tændes lyset og en lille kukkasse kommer til syne. To

fødder synger opera, med stor patos og dybe vejrtrækninger. Endelig blev lattermusklerne rørt!

Der var også underlige billeder, flotte billeder: to ben, det ene i militærstøvle, det andet i stilethæle. Og slutbilledet, hvor to fødder grædende tvinges i et par frygtelig spidse højhælede sko.

Geparden

Ofte, når jeg sidder og arbejder, sidder i møde, cykler hjem, kommer der en gepard flyvende gennem mit hovede. Den bevæger sig, som kun kattedyr kan; smidigt, smukt, lydløst, hurtigt. Synet fylder mig med glæde, og jeg ved, at alle møderne, alle intrigerne, alle de ørkesløse diskussioner, jeg ved, hvor de *kan* føre hen.

»Den flyvende gepard« blev spillet af *Byteatern* fra Kalmar. Det er en dramatisering af Siv Widerbergs bog »Hasse — 204 dage i Hans Henrik Olssons liv«. (Siv Widerberg er osse hende med »6. c Danmark«). I det ydre en skilsmiseshistorie med visse — ikke umiddelbart voldsomme — omvæltninger for Hasse og hans søster. Forestillingen formår at fremstille alle de følelser, der er forbundet med — jeg havde nær sagt — livet. Fordi vi følger Hasse i det daglige før skilsmissen, i de almindelige oplevelser, de fleste familier har. Den almindelige glæde, den almindelige skuffelse. Smådrillerierne. Ikke noget særligt, men svingninger.

Da moren og faren flytter, oplever Hasse, nej vi, længslen efter forældrene dukke op ikke kun juleaften, men på de mest upassende tidspunkter den altoverskyggende glæde med en varm, storbarmet moster. Skuffelsen, da moren ikke holder sin aftale.

Og mærkeligt nok bliver man som tilskuer ikke vred på moren. Fremstillingen er så solidarisk over for de følelser, både børn og voksne har, så ærlig, at man glemmer spørgsmål om skyld. Da moren og børnene forenes til sidst er det med usikkerhed, den usikkerhed, som vi lever med hver eneste dag — og som vi *skal* leve med.

Hasse er en stille dreng, men når han skal ønske sig at være et dyr, vil han være en gepard. — Det vil jeg også.

Sødt og voldsomt

Vi så et par finske forestillinger mere — det tjener dem bedst at blive forbigået i stilhed. Mens *Paraplyteaterns* »Lille P« og en finsk enmandsforestilling af lidt samme type: én mand på scenen, meget tæt samspil med publikum, begge blev vist sent om aftenen, hvor vi alle var smadrede af teater og snak. Det var synd for de to forestillinger.

Ind imellem de 16 forestillinger var der seminar over det nævnte tema. I grupperne afspejledes stor forskellighed i vurdering af forestillingerne; danskere og svenskere var stort set enige, mens nordmændene generelt holdt mest af de »søde« forestillinger som »Snehvide« og »Trækfuglenes rejse«. De er så bange for, at det skal blive for voldsomt, når det er for børn. Og finnerne — som vi så 8 forestillinger af — dukkede overhovedet ikke op i den gruppe, jeg sad i. Deres mødedisciplin var over alt meget lav — det undrede os lidt, eftersom de også var værter.

Opsamlingen foregik onsdag formiddag, og der var udbredt enighed om, at de svenske forestillinger »Håbet« og »Den flyvende gepard« var de bedste, var de stykker, der indeholdt de ønsker, vi havde.

Ønsket om en god historie, ønsket om at det er vigtigt, det der

foregår på scenen, ønsket om at få sit budskab ud, intensitet i samspil, tagen børnene alvorligt. Der var i de forestillinger vi havde overværet, mange formeksperimenter. Det alternative søges meget i formen, tendensen er kunst for kunstens egen skyld. *Nicklas Brunius*, leder af *Unga Riks*, sagde i sit oplæg om søndagen, at børneteater ikke må være formindskende, ikke skal fremstille ét problem med to sider, men skildre livet i dets mangfoldighed, indeholde hele mennesker. Ellers kan børnene ikke bruge det til noget.

Intens Godot

Konkluderende så vi alt for lidt teater af den slags, megen mysticisme, for meget for-stof, for megen poesi. Men disse konklusioner står vist mest for Sverige og Danmark!

Og så var der én pige som hovedrolleindehaver. De 15 (!!) andre var drenge!

At det var i »Håbet« er nok ikke så underligt, og vi fik da endnu engang vores håb for børne- og ungdomsteater godet ved den afsluttende forestilling:

I et nøgent lokale, sort og snavset, overmalet med graffiti, står to knægte på 20-25 år. De er i læderjakker, lasede cowboybukser, hullede støvler. De er usignerede, langhårede og -skæggede. I deres ansigter står kun ligegyldighed. Ind imellem trænger der rockmusik ind af døren — vi er på et rock/punk/ungdomshus i udkanten af Helsinki. Overværer »Vi venter på Godot«.

Vi er lukket inde i lokalet, stemningen her i første afdeling er ladet af latter. Vi griner, så vi har ondt i maverne, så tårerne triller. Samtidig lurar en angst: udefinerbar, men også noget med at være lukket inde. Det kan ikke komme fra de to på scenen; jeg har sjældent grinet så meget.

Efter 1½ time (er der gået så lang tid?) pause. — Vi kunne godt komme ud. Inde igen belejrer de to døren — det første kvarter sidder de bare der og drikker den ene øl efter den anden. Og knuden i maven vokser.

Så eksploderer det. Den blinde mishandles med en sådan brutalitet, at man er ved at springe på scenen. Men det vil koste én livet at springe derhen — intensiteten spillerne imellem, intensiteten i mishandlingen er så tæt, at der er et stålgiitter omkring dem. Dette er værre end motorsavsmassakren, selvom der her hverken er blod eller bensplinter. Og det nytter ikke at se den anden vej. Luften er så tæt af spænding, at den kan skæres ud.

Endelig lader de den blinde vakle derfra.

— Hvad skal vi nu lave?

— Vente.

»Vi venter på Godot« er produceret af den svenske teaterskole i Finland som et afgangsprøve for de tre medvirkende spillere. De har desuden lavet en forkortet udgave til unge. Og det kan nok være, det er en beskrivelse af »restgruppen«, der lader de smarte ungdomsforestillinger med rock, stroboskoplys og farver noget tilbage at ønske. Det var turen værd at se denne klassiker udsat for en ny generation! □



Rapport fra Canada

I det svenske »Assiteja« (4) er der bl.a. en rapport fra to børneteaterfestivaler i Canada — Vancouver Children's Festival og Edmonton International Children's Festival, som fandt sted fra 19. april til 5. maj. De to festivaler havde tilsammen besøg af grupper fra Canada, Australien, England, Holland, Italien, Japan, Mexico, Frankrig, USA, Sverige og Danmark.

I Vancouver var der også workshops og seminarer, hvor man bl.a. diskuterede »De 2-5 årige — hvordan når vi dem«. Konklusionen var bl.a., at understrege betydningen af begrænsede tilskuertal og aldersbegrænsning, men vigtigst af alt — at man beskæftiger sig med indholdet i forestillingerne, før man beskæftiger sig med formen.

Pas på grimasseme

En verserende sag omkring bilden-de bistanndsklienter viser nogle groteske proportionsforvrængninger i det offentlige sikringssystem.

Bistanndsklienter, der maler eller på anden måde udtrykker sig kunstnerisk, kan ikke få udbetalt bistanndshjælp, hvis deres værker kan tænkes at blive gjort til genstand for salg engang i fremtiden.

Der skal dog til efteråret nedsættes en arbejdsgruppe, hvori socialministeriet, kulturministeriet, arbejdsministeriet og skatteministeriet er inddraget. Gruppen skal angiveligt undersøge betingelserne og skævhederne omkring de kunstneriske muligheder i Danmark. Og måske undgå, at kunstnere kommer i klemme, hvis de drister sig til at genoptage deres aktiviteter.

Men indtil da bør også teaterarbejdere på støtte og hjælp være sig for at frembære alt for avancerede gester og mimik i offentlighed. Det kunne jo være med henblik på en senere optræden

Gøglerne kommer

Oslo Internasjonale Teaterfestival med undertitlen »Gjøglerne kommer« afholdes fra 27. august til 7. september. Festivalen bliver en præsentation af *Berlin*, idet der bl.a. kommer *Schaubühne, Transformteatret*, som er en eksperimenterende gruppe, baseret på polske traditioner og japansk bhutodans, *Theater Zum Westlicher Stadirschen*, en friteatergruppe, der møder op med en Fellini-inspireret

forestilling, *Reinecke Fuchs*, der kommer med visuelt rockteater og poesi, m.fl.

Også norske grupper er inviteret til at vise forestillinger for et internationalt publikum.

Oslo Internasjonale Teaterfestival skal iøvrigt, sammen med *Scensommar* i Stockholm og *Fools* i København, arrangere Europæisk Teatermøde i København i oktober måned, hvor bl.a. to grupper fra hvert land giver forestillinger.

Yderligere oplysninger: OIT, Slemdalsveien 68, 0373 Oslo 3, Tlf. 009-47-2-145678.

Kåring i Norge

Det norske teatertidsskrift »Spille-rom« har bedt de »landsdækkende« teaterkritikere om at udpege de bedste forestillinger i 1985, herunder også det bedste børne-/ungdomsteaterstykke.

Nu har de færreste kritikere set al nyopført dramatik i årets løb, men af svarene kan ikke uventet udledes, at under halvdelen har et bud på en decideret børne-/ungdomsforestilling. En tendens, der også er kendt fra danske teaterkritikere og dagblade, hvor denne gren af teaterlivet fortsat er ret underprioriteret.

Den norske rundspørge gav Telemark Teaters »Hitlers Barndom« titlen som »årets bedste forestilling«, idet den placerede sig både i voksen- og ungdomsteatergruppen.

Iøvrigt tydede de indkomne svar på, at det er de små ensembler, der tilsyneladende står for de største kunstneriske frembringelser. En linie, der også kan anes i Danmark, hvor mange af de etablerede scener satser energisk på engelsk-amerikansk import af farceprægede boulevardstykker

Teyocoyani

Teyocoyani er en nicaraguansk teatergruppe, som i forsommeren var på turné i Danmark. Gruppen, hvis indianske navn betyder »Altings begyndelse«, er tilknyttet kulturcentret i Leon, Nicaraguas næststørste by.

Selvom en stor del af det krigshærgede lands ressourcer går til kampen mod de USA-støttede contraer, er man opmærksom på vigtigheden af at (gen)skabe en egentlig nicaraguansk kultur.

Medlemmerne af Teyocoyani arbejder som instruktører af amatørteatergrupper i Leon og laver desuden deres egne forestillinger i samarbejde med bønderne i området, ligesom de tager rundt i landet og krigszonerne med forestillinger.

Gruppens turné i Nordeuropa var dels at præsentere et udtryk for det nye samfunds kultur og dels at styrke solidariteten internationalt med Nicaragua.

NYE BØGER



»Dyre i drift!«

Rektorforsamlingen for børnehave- og fritidspædagogseminarerne står bag udgivelsen af debatbogen *For børn!*, der gennem artikler om børn, familier, institutioner og pædagoger forsøger at tvinge argumenter for børn ind i den ofte helt uændelige og tekniske debat om samfundets ansvar over for børnene, der »jo er frygtelig dyre i drift, og man kan ikke bruge dem til meget«, som det provokatorisk siges i redaktionens indledning.

Her er der osse mulighed for stof til eftertanke for børnekulturarbejdere.

For børn! Red. Flemming Andersen, C.-J. Bindselev m.fl. 210 sider, ill., kr. 98,- (Gyldendal).

Ungdommelig adfærd

I en antologi om ungdomskultur, *Ungdom — en stil, et liv*, præsenteres nogle teorier om ungdoms- og subkulturer — med udgangspunkt i den såkaldte Birmingham-skole.

Bogen er fyldt med analyserende artikler om de forskellige kollektive udtryks- og modstandsformer og kan bruges som en indføring i »forståelse« af 80'ernes storbyungdom.

Ungdom — en stil, et liv. Red. Joi Bay og Kirsten Drotner. 244 sider, ill., kr. 168,- (Tiderne Skifter).

Måltrettede dramaforløb

Bogen *DRAMApædagogiske FORLØB* er en samling af teoretiske og praktiske tekster over dramaforløb, der er gennemført for alle slags målgrupper (småbørn, unge, voksne, handicappede) og i forskellige institutionsmiljøer. Værket sigter især mod aktiv inddragelse af børnene i et dramapædagogisk arbejde.

DRAMApædagogiske FORLØB. Af Ole Michael Christensen. 211 sider, ill., kr. 137,- (Adapta).

Sprit, kongekroner mm.

Den svenske dramatiker Börje Lindström har udgivet fem teaterstykker for børn og voksne, der i forordet sammenfattes i »provokation for de voksne og klar tale for børnene«. De fem stykker har alle været opført i Sverige:

Sprit af Unge Klara og Göteborg Stadsteater (78, 79 og 84), *Smittan* af Örebroensemblen (80), *Rasten* af Riksteatern (82), *Kungakronan* af Stockholms Skolteater (84) og *Pappa!* af Turteatern (85).

Fem pjäser för barn och vuxna af Börje Lindström. 142 sider, sv. kr. 48,- (entré/Riksteatern).

Fra knofedt til kunst

Forestillingsleder ved Det kongelige Teater, Allan Lauridsen, har skrevet en bog om det arbejde bag kulisserne, der varetages af regissøren.

Det er blevet til en håndbog for det krævende fag, der ikke har en egentlig grunduddannelse herhjemme. Men netop dette er også et af hans ærinder, og der gives — efter en pædagogisk gennemgang af alle en teaterregissørs arbejdsopgaver — til slut forslag til grund-, videre- og efteruddannelse.

Det er ingen kunst en bog om teaterregissørens arbejde. Af Allan Lauridsen. 215 sider, ill., kr. 110,- (DRAMA).

Introspektivt teater

Den norske teaterkritiker Carl Henrik Grøndahl har skrevet en debatbog, hvori han kategoriserer forskellige teatertyper og slår til lyd for det, han kalder introspektivt teater. Det vil sige et teater, som skaber sin egen virkelighed — til forskel fra typer, der benævnes som f.eks. fabriksteater, konsumteater, journalistisk eller tjenestegørende teater.

Med bogen søger han at gøre op med nogle teaternormer i Norge, hvor reaktionerne har været kraftige.

Teater mod teater. Af Carl Henrik Grøndahl. N. kr. 115,- (Dyade).

Nye udgivelser fra forlaget DRAMA

Erik Schmidt & Tommy Larsen: *De syv små spioner der kom op af fryseren.* En fredsthiller for børn og unge i alle aldre! Skuespil. 56 sider.

Preben Laursen & Karl Engelbrecht: *Kasper — et spil om at lære.* En musical for unge. 40 sider, kr. 38,- incl. noder.

Bent Kværndrup & Flemming Værgman: *Ingen raketter her — lad jorden blomstre.* 44 sider, kr. 38,- med nodebilag.

Bent Kværndrup & Flemming Værgman: *Ingen raketter her — sådan gjorde vi.* En håndbog omkring opsætningen af stykket af samme navn. 46 sider, ill., kr. 42,-.

Dario Fo: *Vi betaler ikke, vi betaler ikke!* Oversat af Jytte Lolllesgaard. 118 sider, kr. 76,-.

Rampelyset: *Noget om Børn spiller teater.* Særnummer af DATS-bladet i Repertoireserien, 67 sider.



Periode: 1. maj til 1. august (Sjælland, Lolland-Falster), 1. sep. til 1. dec. (resten af landet).

Pris: 2.788,- kr. + moms, ialt kr. 3.400,-

Aldersgruppe: 3-11 år & familie

Forestillingen kan spilles uden sceneopbygning.

Banden

Filosofgangen 19

5000 Odense C

Tlf. 09 13 13 01 kl. 10-15

5 MINUTTER I TOLV

Krig eller fred — oprustning eller nedrustning, jeg siger bare: Velkommen til vores program *5 minutter i tolv*.

Kernevåben er noget, som gør mange mennesker urolige, oftest uden grund, vil jeg påstå. Der er skrevet i tusindvis af artikler om dette emne — er der noget at sige til, at almindelige mennesker bliver bange — så bange, at den almindeligste opfattelse er, at en eneste bombe — BAND — så er det slut. Sådan er det jo slet ikke.

Selvfølgelig kan en kernevåbeneksplosion udrette en del skade — men det er jo meningen, kan man sige, og det er klart, at står man der, hvor eksplosionen sker, så er det slut — men som jeg plejer at sige: Hvorfor i alverden skulle man stå lige netop der?

.... Dette er et lille uddrag af Bandens forestilling *5 minutter i tolv*, der på en barsk satirisk måde prøver at ramme

en pæl igennem kernevåbeneksperternes »ekspertice«.

En barsk og morsom historie med dybe perspektiver.

Forfatter: Jan Bergquist

Oversætter: Michael Ramløse

Instruktion: Geir Sveaass

Scenografi: Kurt P. Hansen & Karen Aaberg

Medvirkende: Gunther Mansdotter og en tekniker

Turneperiode: Oktober 86

Aldersgruppe: 9-10. klasse

Tilskuertal: max. 150

Pris: 4.148,- heraf moms 924,-

Opstillingstid: 2 timer

Bongo Boys

Booking: Jens Rottbøll Andersen

Tlf. 01 35 11 91

TOMMYS MUSIK SAFARI

Vi følger den nysgerrige Tommy-turist fra hans ankomst til den afrikanske storby. Han er rejst til Afrika for at lære at spille tromme, sådan som man gør det i landsbyen.

Men i hotellets bar spiller et orkester lokal musik — på elektriske instrumenter!

Det ender med, at han bliver inviteret ud til den landsby alle »Bongo-drenge« kommer fra.

Her oplever han en forlovelsesfest, hvor der bliver sunget klapsange, han ser børn danse en konserverdåsedans,

Amager Turné Teater

Bredkærs Vænget 210

2635 Ishøj

Tlf. 02 73 50 18

KARIUS OG BAKTUS

De to små fyre drager nu på turné. Der er tale om en nybearbejdet tekst med et mere farceagtigt præg, som nok vil kunne mere børn i alle aldre.

Medvirkende: Allan Breckling og Johnny Olander samt musikeren René Kreutzfeldt.

Comedievognen »Verdens rigeste tosse«





Exment: »Parløb«

og han overværer, hvordan en trommespiller og en danser »snakker« sammen. »Bongo-Boys« giver sig til at spille på typiske landsbyinstrumenter: trommer, xylofon og raslere. Mens musikken kører, fortæller Alfred, bandets leder, om hvordan »drengene«, da de alle var flyttet ind til storbyen, havde afskaffet sig europæiske instrumenter. Undervejs i fortællingen skifter en musiker xylofonen ud med sin guitar, en anden lægger sin talking drum for at spille bas. Efterhånden byttes de øvrige landsbyinstrumenter ud med saxofon, trommesæt og trompet.

Tommy — og vi andre — opdager på denne måde, at det er præcis de samme rytmer, der bliver spillet i såvel storbyen som på landet, selv om næsten alle instrumenterne er skiftet ud.

Målgruppe: 1. klasse og opefter. Vi kan afpasse koncerten efter elevernes alder

Varighed: 50 min. eller efter aftale
Hvornår: Om dagen, f.eks. i en fællestime

Opstilling af instrumenter: 1½ time. Det er ønskeligt, at 5-6 store elever hjælper os med at bære instrumenterne ind og ud

Undervisning: Koncerten kan indgå i et undervisningsforløb, evt. over flere dage, hvor orkestrets medlemmer vil kunne undervise i afrikansk sang, dans og tromning

Strøm: 220 volt, 10 amp.

Medvirkende: Tommy Kusk, Ali Michelsen, Jesper Kongsted, Anders Høgsbro Holm, Jens R. Andersen, Thomas Larsen og Francis

Comedievognen

**Herlev Bygade 30
2730 Herlev
Tlf. 02 84 71 71**

VERDENS RIGESTE TOSSE

Når en fe falder ned fra himlen, kan der ske lidt af hvert. Der kan f.eks. ske det, at en tosse, der bor på en bænk i byens park, bliver meget rig på en enkelt nat. Og der sidder han så på sin bænk, er pludselig verdens rigeste tosse, og ved hverken ud eller ind.

Er lykken til salg? Kan man købe et godt humør? Hvad ligger der bag, når bankerne lover guld og grønne skove?

Der er nok af problemer, når man ikke er rigtig klog. Så er det godt med en fe i baghånden og endnu bedre med et kys på munden.

Manuskript: Kim Fupz Aakeson og Comedievognen
Scenografi og iscenesættelse: Kim Fupz Aakeson

Kostumer: Tora Winther

Lydkulisse: Rolf Borup

Varighed: ca. 45 min.

Medvirkende: Henrik Steen Larsen og Hanne Tvestmann

Aldersgruppe: 3-8 år

Antal: max. 80

Turneperiode: 27. oktober til 23. november 1986 (OBS: næsten udsolgt)

Pris: kr. 3.200,- + moms, ialt kr. 3.904,-

NISSEN, DER VILLE VÆRE BERØMT

Det er lidt bittert at være en vaskeægte nisse, når det er de kunstige af plastic og pap, der får al opmærksomheden. Og det er især surt for en rigtig nisse at skulle hutle sig igennem, fjernet fra alt det festlige og skønne i julen.

Så i år beslutter nissen sig for at stå

På positiv- listen

Følgende teatre/forestillinger er blevet refusionsberettigede siden udgivelsen af den røde brochure (BTA nr. 53, april 1986):

Drømmespejlet:
Øen
Martin Arli:
Mester Jakel & Kong Krone
Roadrunners:
Vovestykket
Teaterklumpen:
Troldmanden fra Oz
Zoologisk Museums
Marionetteater:
Hare Hop

Disse forestillinger kan altså fås efter de sædvanlige tilskudsregler.

frem, helst i farveflimmeren og modtage al folkets hyldelse og sprøde julestege. Glad og forventningsfuld drager han ind mod den store by, men

Årets juleforestilling!

Manuskript: Comedievognen, efter en bog af Kim Fupz Aakeson

Aldersgruppe: 3-8 år

Antal: max. 80

Turneperiode: 3. november til 7. december 1986

Turnepris: kr. 3.200,- + moms, ialt kr. 3.904,-

Stationær i Herlev fra 8. december til 21. december 1986

Billetpris: kr. 25,- pr. barn

BLODIG ALVOR

En crazy forestilling om TV-mediet og om menneskets drømmeverden.

Milan og Oli er to rengøringsassistenter, som en dag kommer ud for en mærkelig oplevelse med et TV apparat. Modstræbende drages de ind i et spil med TV-mediet — et spil, der gør dem til viljesløse ofre for mediets tyranni.

Komikken bliver til alvor — det bliver blodigt. Det bliver blodig alvor.

Manuskript: Bo Bertram, Niels Jørgensen og Anthony Michael

Instruktion: Anthony Michael

Scenografi: Svend Hangård

Musik: Philip Ryan

Medvirkende: Bo Bertram og Niels Jørgensen

Aldersgruppe: 10-14 år

Antal: max. 150

Turneperiode: 27. oktober til 23. november 1986

Turnepris: kr. 4.000,- + moms, ialt kr. 4.880,-

Dueslaget

Stengade 51

3000 Helsingør

Tlf. 02 10 16 16 (kl. 10-14)

KØB KATTEN I SÆKKEN

Ændring af aldersgruppe til Dueslagets forestilling »Køb katten i sækken«.

Forestillingen er ikke, som skrevet i

den røde brochure, beregnet til aldersgruppen 5-8 år, men 3 til 8 år.

Turneperioden er fortsat hele efteråret 1986.

AFFALD FORBUDT

En forestilling for enden af affaldsskatten.

En komedie med rødder i den absurde humor, takket være Marx Brothers, Monty Python, Gøg og Gokke.

Hvad sker der, når to mand uafhængigt af hinanden glider på hovedet ned af affaldsslidsken, ned til lortet. Den ene stadig iført sin spændetrøje, den anden iført sit arbejdstøj, parat til endnu en dag med knusning af flasker, mennesker og andet affald.

Hvis du kan li' sport, så gå ikke glip af denne kamp på liv og død — med din mentale sundhed som indsats!

Forestillingen er blevet født i hovedet på den gale engelske komiker, skuespiller og instruktør *Anthony Michael*, som også skal iscenesætte dette cirkus.

Tvangsudskrevne til de to altomfattende roller er: *Frank Nielsen* og *Timm Mehrens*.

Ring til Dueslaget på tlf. 02 10 16 16 og hør nærmere.

Exment

Teater-dans-lys-lyd-rum
Forening for Teatralske Eksperimenter
Tlf. 06 22 41 75/06 19 34 01

PARLØB

»Parløb« er en hæslæsende cocktail af teater, dans, mime, karikatur, sang, akrobatik og magi. De to medvirkende skuespilleres væsen og udtryk går på scenen hånd i hånd med dette virvar af forskellige stilarter.

En række af humoristiske optrin, der



Roadrunners har fået deres forestilling »Vovestykket« anerkendt som refusionsberettiget.

på forskellig vis er løst forbundne — hvordan skal ikke røbes.

Medvirkende: Kim Eden og Erik Poulsen

Instruktion: Jack Millet
Scenografi, kostumer og tegninger: Inge-Lise Ravn

Spilleareal: min. 4×5 meter

Loftshøjde: min. 2,5 meter

Musikanlæg: kassettebåndoptager

To træstole uden armlæn

Varighed: 65 min.

Aldersgruppe: 8 år og opefter samt voksne (børn iflg. m. voksne)

Pris: 2.200,- + moms, ialt kr. 2.684,-

Løvrigt: Da forestillingen består af mindre stykker, kan den varieres i længde. Kan opføres både inden- og udendørs.

Ildfuglen

Scene for eurytmi, dramatisk kunst og musik

Lundegårdsvej 46, 8270 Højbjerg

Tlf. 06 11 72 92

EVENTYR SOM EURYTMÍ — EN BEVÆGELSESKUNST

Eurytmien er gennem mere end 60 år blevet anvendt til pædagogik og helsearbejde med børn, som står over for visse udviklingsmæssige problemer.

Vi vil gerne tilbyde vores forestilling til interesserede, som har erkendt de kunstneriske og musiske kvaliteters opdragende funktion som vital betydning for udviklingen af det hele menneske.

Programmet: sammensættes efter samtale med arrangørerne

Aldersgruppe: fra 4-80 år

Spilletid: 60 min.

Tilskuertal: afhængig af rummets muligheder, men i en normal gymnastiksal uden scene vil 100 mennesker være passende

Turneperiode: skoleåret 1986/87

Pris: 6.000,- + moms, ialt kr. 7.320,-

Mørklægning påkrævet

Rumkrav: gymnastiksal, helst med lidt forhøjet scenegulv

Tekniske krav: adgang til 380 V

Medvirkende: Adeline og Christian Høgsberg, Inge Wenstrup, Carsten

Balvig og Søren Mikkelsen eller Gudrun Høgsberg

Kaskadeteatret

Gudenåvej 60, Voervadsbro

8660 Skanderborg

Tlf. 05 78 22 76

BLÅ ÆBLER

På grund af den store interesse har vi besluttet at *genopsætte* »Blå Æbler« i sæson 86/87.

Blå Æbler — det er der ikke noget, der hedder — det er da umuligt! Og dog ikke helt, for det er titlen på Kaskadeteatrets aktuelle indslag i debatten om folkeskolen.

Blå Æbler viser nogle af de situationer, der opstår til daglig i klasseværelserne landet over.

Forestillingen handler om lærer Harald Mortensens vanskeligheder med eleverne, undervisningen og skolen — for ikke at tale om elevernes og skolens vanskeligheder med lærer Mortensen.

Hvad er årsagen til skoletræthed hos eleverne — og lærerne? Hvorfor forvandles klasseværelset fra undervisningsmateriale til en slagmark? Er disciplin svaret på manglende disciplin?

Blå Æbler giver ikke svaret på disse spørgsmål. Men måske er det lettere for lærere og elever at løse op for en tilspidset situation efter sammen at have oplevet en parallel situation i en »vanvittig« teaterforestilling.

Blå Æbler spilles for både skolebørn og voksne — og tænkes primært på lærere, lærerstuderende og andre med tilknytning til folkeskolen. For børnenes vedkommende spilles for alle fra 2. klasse og op — dog således at man holder sig inden for fire klassetrin (2. til 5. klasse, 3. til 6. klasse osv.).

Forestillingen spilles for op til 150 tilskuere og det bedste spillelokale er et stort klasselokale (ellers gymnastiksal el. lign.). For lærere eller andre voksne kan forestillingen spilles på lærerværelset eller i et mødelokale.

(Lærer Mortensen tager selv tavle, kridt og pegepind med).

Teaterklumpen

beder os meddele, at deres *telefonnummer* er 01 22 76 63 og ikke 22 16 63 — hvad et hurtigt kik i Den røde Brochure måske kunne tyde på. Det har givet en del fejlkald til ganske sagsløse personer.

Altså: 01 22 76 63.

Teaterklumpen: Trolldmanden fra Oz er blevet refusionsberettiget



Aldersgruppe: 2. klasse og op
Tilskuerantal: max. 150
Pris: 2.950,- + moms, ialt kr. 3.599,-
Isenesættelse: Carl Press og Jan Torp
Medvirkende: Carl Press
Spilleperiode: fra 15. februar 1987

Kulturfabrikken

Hiorth Lorentzensgade 31, 5.
2200 København N
Tlf. 01 37 40 72

1000 DAGE OG NÆTTER

Om en ung fyrs indsættelse i et dansk fængsel. Forestillingen er blevet til i samarbejde med tidligere og nuværende kriminelle.

William er egentlig en typisk ung fyr i firsernes Danmark. For ham er tilværelsen ikke bare en kamp for at få tag over hovedet og brød i munden. Han ønsker at få lov til at leve sine drømme.

Men det er ikke så nemt. Hans evner lader sig ikke uden videre kanalisere ind i de sædvanlige baner. Han bliver opgivet i skolen — og i hjemmet, hvor forældrene kæmper deres egen kamp William glider ind i det kriminelle miljø som en genvej til sine drømme.

Efter otte måneder for biltyveri bliver William prøveløsladt, men uden penge i en verden, hvor vennerne er væk og kæresten skredet, klarer han den ikke. Han begår et røverisk overfald på et værtshus.

På det tidspunkt, hvor vi møder ham, han han lige fået dommen: 1000 dage — og nætter!

Stykket beskriver Williams liv i fængslet. Fortiden sniger sig ind på ham og virkeligheden i fængslet udvikler sig til et mareridt.

Aldersgruppe: fra 13 år
Turné: fra september 86
Pris: Afhængigt af antal tilskuere, stod og åben/lukket forestilling
Spilleplads: 6×4×3 meter
Tekniske krav: 380 V (3×16 amp.)
Varighed: 65 min. + debat
Manuskript: Preben Asbjørn Olsen
Instruktion: Michael Harris

Møllen

Møllepladsen 4
6100 Haderslev
Tlf. 04 52 66 79 (kl. 11-15)

MAN SMIDER DA IKKE BØRN I SKRALDESPANDE

Forestillingen er udsat til sæson 87/88.

Paraplyteatret

Rådhusstræde 6 C, II.
1466 København K
Tlf. 01 13 39 40

VANDET FRYSER

Forestillingen vil først få premiere efter den 15. februar 1987.

Manuskript: Stefan Mählquist
Medvirkende: Ray Nusslein og en musiker

Spilleplads: min. 9×10×2,5 meter (scene og tilskuere inklusive)

Se iøvrigt Den røde brochure.

Zoologisk Museums Marionetteater

Universitetsparken 15
2100 København Ø
Tlf. 01 35 41 11, lokal 350

HARE HOP

Forestillingens tekniske oplysninger har ændret sig en smule fra omtalen i den røde brochure, så her kommer diverse data på forestillingen af det ret nye stationære og opsøgende børneteater, der formidler biologisk/økologisk viden via dramatik.

Aldersgruppe: 3-10 år (bh-kl., 1., 2. og 3. kl.)

Tilskuerantal: max. 50. Efter aftale kan der spilles i større rum for flere børn

Turneperiode: 1/5-20/6 samt august, september og oktober

Pris: 1.845,- + moms, ialt 2.250,- kr.

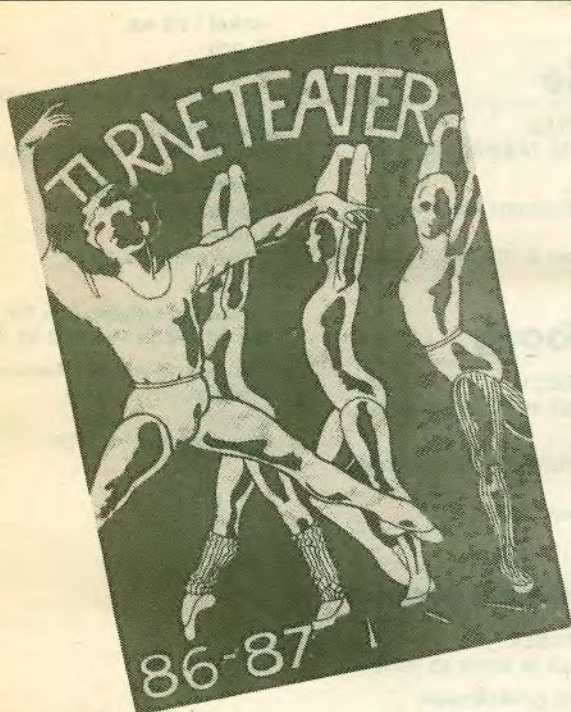
Varighed: 40 min.

Rumkrav: Klasseværelse el. lign., evt. udendørs

Mørklægning er ønskelig

Medvirkende: Mette Philipsen og William Frohn

Zoologisk Museums Marionetteater:
»Hare Hop«



Den grønne teaterbrochure er udkommet og indeholder i år tilbud fra 68 teatre, der henvender sig til unge og voksne.

1986/87 brochuren indeholder flest tilbud, der henvender sig til et voksens publikum.

Brochure samt råd og vejledning kan rekvireres fra:

Danmarks Teaterforeninger

Frederiksborggade 20, 3., 1360 København K.

Tlf. 01 15 42 48

Kvinderollen i teatret i forskellige kulturer

ISTA — International School of Theatre Anthropology — holder i september en international kongres i Holstebro, ledet af Eugenio Barba.

Kongressen varer i fire dage og omfatter en teoretisk behandling af temaet »Kvinderollen i teatret i forskellige kulturer« samt praktiske demonstrationer, udført af mande- og kvindefortolkere fra indisk, balinesisk, japansk, kinesisk og vestlig teatertradition.



HER SES TEATER

Listen indeholder forestil-
linger, hvortil der er offent-
lig adgang.
Listen dækker perioden 20.
august til 1. november.
Listen i næste nummer vil
primært dække perioden 1.
oktober til 1. januar.
Oplysninger sendes til:
Børneteateravisen
Teatercentrum
Frederiksborggade 20, 3.th.
1360 København K.

Albertslund

ALBERTSLUNDHUSET
Bibliotekstorvet, Albertslund
Bill. tlf. 02 64 40 98 dgl. 12-14
**Momo — kampen mod
tidstyvene**
Turnus
Fra 7 år
15/9-11/10 kl. 11.00 og 15.00

Brædstrup

(mellem Horsens og Silkeborg)
BRÆDSTRUP SKOLE
Bill. tlf. 05 78 72 76 (Kaskadeteatret)
Fri Entre
13. og 14. september fra kl. 10-19

2. BØRNE- OG UNGDOMS- FESTIVAL I BRÆDSTRUP

Kaskadeteatret:
Fugleburet 3 til 7 år
Kaskadeteatret:
Dronningens nar 6 til 10 år
Kaskadeteatret:
Blå æbler 8 år og op
Teaterkompagniet:
Gys, grin og gimper 7 år og op
Teaterkompagniet:
Lokes væddemål 5 år og op
Jako-Bole Teatret:
**Bulder, Blomsten, Baby og
Bruden** 9 til 15 år
Jako-Bole Teatret:
Ravning fra 12 år og op
Filuren:
Indbrud 13 til 18 år
Teaterravnen:
Thomsen tar fat 3 til 7 år
Teaterravnen:
Mann & Quin imellem
ungdom/voksen
Pin Pon:
Hej Kaj Nicolaj 3 til 7 år
Pin Pon:
Den lille prinsesse 5 til 10 år
Mariehønen:
Der må være en grænse 8 til 14 år
Mariehønen:
Drillepinden 3 til 8 år
Madsens Album:
Ingen titel
Gruppe 38:
Rosens og Henrikas morgen 7 til
10 år
Rivegildet:
Venner 3 til 8 år
Rivegildet:
Farveballade 1½ til 4 år
Vestenvinden:
Golem 12 til 14 år
Møllen:
Barnlige historier 3 til 9 år

Møllen:
Barnlige historier 14 år og op
Møllen:
Rejsefeber 4 til 9 år
La Luna:
Den blå time 8 år og op
Teater 83:
Ingen titel
Se iøvrigt seperat festivalomtale

Galten

GALTEN BIBLIOTEK
Bill. tlf. 06 94 35 50
Den forheksede prinsesse
Vingesuset
4-10 år
8. september kl. 10.00

Grenå

DRIVHUSET
Lillegade 40 o.g.
Bill. tlf. 06 32 57 51
Vejrhanen
Teaterravnen
Ungdom/voksne
20. september kl. 20.00

Haderslev

MØLLEN
Møllepladsen 4
Bill. tlf. 04 52 66 79
Barnlige historier
Møllen
6-12 år og deres forældre
7.-10. september kl. 19
Woza Albert
Cafeteatret
Voksne
25. september kl. 20

Herlev

LILLE BIRKHOLOM Boligbeb.
Frem på det rullende hjul
Cirkus Changhigh
0-100 år
30. august kl. 17.15 og 18.30

Hinnerup

HINNERUP BIBLIOTEK
Bill. tlf. 06 98 55 45
Sangen om guldskoven
Vibeke Helgesens Dukketeater (Norge)
4-10 år
9. september kl. 14.00

Holstebro

ODIN TEATRET
Bill. tlf. 07 42 47 77
Gunnar's Wille Teater
Gunnar Willes Teater
Fra 5 år og op
4. oktober kl. 15

Høng

HØNG BYMIDTE/FESTPLADS
Hjuleshow
Cirkus Changhigh
0-100 år
16. august kl. 11.00 og 14.30

Ishøj

ISHØJ TEATER
Brentedalen 8
Bill. tlf. 02 73 60 98
Den blå blomst
Ishøj Teater
3-6 år
Fra 8. september kl. 9.30 og 11.15
Kulsvierpigen
Ishøj Teater
6-10 år
Fra 6. oktober kl. 9.30 og 11.15

Kolind

CENTRALSKOLEN
Bill. tlf. 06 53 14 82/06 53 15 18
Øen
Drømmespejlet
5-10 år
9. september kl. 16.00

København

BÅDTEATRET
Nyhavn 14
Bill. tlf. 01 12 14 60
Ride Ride Ranke
Karen Margrethe Bjerre, Susanne
Lundberg, Anette Høgsbro og Lars
Lunæe
Voksne og unge
26/9-31/10 man-fre kl. 20, lø. kl. 17
DET LILLE TEATER
Lavendelstræde 7
Bill. tlf. 01 12 27 13 (8.30-12, søn. 12-
15, lø. lukket)
Hyddeli-hat
Eva Madsen og Povl Dissing
3-8 år
30/8-5/10 hverdage 9.30 og 11.00, tors.
11.00 og 15.00, søn. 13.30 og 15.00,
lørdag lukket
ISLEV BIO
Slotsherrensvej 228
2620 Rødovre
Bill. tlf. 01 22 76 63 (Teaterklumpen)
Troldmanden fra Oz
Teaterklumpen
5-10 år
17.-19. september kl. 10.00 og 14.30
MEDBORGERHUSET »HØNEN«
Ahlefeldtsgade 30
Bill. tlf. 01 85 48 08 kl. 10-14
Kys
Teatre Cantabile Due
Fra 14 år
21/8-13/9

Langå

LANGÅ SKOLE
Bill. tlf. 06 53 14 82/06 53 15 18
Den store detektiv
McFetrich
3-9 år
9. september kl. 15.00

Mariager

DEN GAMLE BIOGRAF
Bill. tlf. 06 53 14 82/06 53 15 18
Den lille prinsesse
Dukketeatret Pin Pon
5-10 år
6. september kl. 10.00
Æv bæv bussemand
Dukketeatret Pin Pon
3-7 år
6. september kl. 11.00

Odder

ODDER HØJSKOLE
Bill. tlf. 06 53 14 82/06 53 15 18
Eventyrkærren
Punch
2-7 år
12. september kl. 10.00 og 11.00

Odense

BØRNETEATRET SKÆGSPIRE
Vestergade 68
Bill. tlf. 09 11 31 06
Den lille have
Børneteatret Skægspire
1½-4 år
Bl.a. 8.-13. september
(tidspunkter oplyses på ovenst.
telefonnummer)
Jeg er her osse
Børneteatret Skægspire
5-10 år
26/9-7/11 tirs-fre 9.30 og 11.00, lør. 11.00.

Ringsted

MUSIKTRIBUNEN, ANLÆGGET
Fri entré
Skærsommernatsgøgl
Dukketeatret Vingesuset
0-100 år
21. august kl. 19.00

Ry

MØLLESKOLEN
Bill. tlf. 06 53 14 82/06 53 15 18
Den forheksede prinsesse
Vingesuset
4-10 år
8. september kl. 15.00

Rønde

RØNDE HOTEL
Bill. tlf. 06 53 14 82/06 53 15 18
Hare Hop
Zoologisk Museums Marionetteater
3-10 år
10. september kl. 10.00

Silkeborg

KUNSTMUSEET
Bill. tlf. 06 53 14 82/06 53 15 18
Hare hop
Zoologisk Museums Marionetteater
3-10 år
11. september kl. 16.00

Skanderborg

STILLING SKOLE
Bill. tlf. 06 53 14 82/06 53 15 18
Sangen om guldskoven
Vibeke Helgesens Dukketeater (Norge)
4-10 år
9. september kl. 10.00

Sorring

SORRING
Bill. tlf. 06 53 14 82/06 53 15 18
Den store detektiv
McFetrich
3-9 år
10. september kl. 15.00

Ålborg

JOMFRU ANE TEATRET
Jomfru Ane Gade 14
Bill. tlf. 08 13 60 44 man-fre kl. 11-16
Den kloge mand
— **Kongen af Terapistan**
Jomfru Ane Teatret
Voksne
Premiere 27. september, herefter tir-fre
kl. 20.00 og lør. kl. 16.00

Århus

HOVEDBIBLIOTEKET
Mølleparken
Bill. tlf. 06 53 14 82/06 53 15 18
Hare hop
Zoologisk Museums Marionetteater
3-10 år
11. september kl. 10.00
Æv bæv bussemand
Dukketeatret Pin Pon
3-7 år
9. september kl. 10.00
Den store detektiv
McFetrich
3-9 år
10. september kl. 10.00
Puppen in Aktion
Kieselstein (Tyskland)
6 år og op
12. september kl. 16.00
Sangen om guldskoven
Vibeke Helgesens Dukketeater (Norge)
4-10 år
8. september kl. 10.00 og 16.00

Øen
Drømmespejlet
5-10 år
9. september kl. 16.00
HASLE SKOLE
Bill. tlf. 06 53 14 82/06 53 15 18

Jakel i sit es
Punch
4-10 år
11. september kl. 10.00 og 15.00
MUSIKHUSET
Bill. tlf. 06 53 14 82/06 53 15 18
Syvmilestøvlen
Silkeborg Dukketeater
4-10 år
7. september kl. 10.30

?????
Spillested oplyses hos Pin Pon
Bill. tlf. 06 53 14 82/06 53 15 18
Ein Abend mit Marionetten
Kieselstein (Tyskland)
Voksne
10. september kl. 19.00

*Der tages forbehold for ændringer af
de anførte arrangementer.*

FESTIVAL

14 jyske teatergrupper til Brædstrup



I weekend'en 13.-14. september afholdes for andet år i træk børne- og ungdomsteaterfestival i Brædstrup.

Sidste års succes, hvor over 5.000 mennesker besøgte festivalen, gjorde det nødvendigt at arrangere ekstraforestillinger.

14 grupper

I år deltager 14 professionelle teatergrupper — der alle er medlem af BTS — med sammenlagt 35 opførelser. Der er forestillinger til alle aldersgrupper, fra de 1½-årige og opefter. Se iøvrigt under »Her ses teater«.

Teaterfestivalen i Brædstrup — der ligger mellem Silkeborg og Horsens — arrangeres igen i år af Kaskadeteatret og har fået tilskud på 10.000 kr. fra Vejle amt og 10.000 kr. fra Brædstrup kommune, der også stiller lokaler til rådighed.

Fri entré

Der er *gratis* adgang til samtlige forestillinger af de 14 grupper, som er: Filuren, Gruppe 38, Jako-Bole Teatret,

Kaskadeteatret, La Luna, Madsens Album, Mariehønen, Møllen, Pin Pon, Rivegildet, Teaterkompagniet, Teaterravnen, Teater 83 og Vestenvinden.

Teatrene spiller undtagelsesvis vederlagsfrit for at give alle mulighed for at opleve et bredt udbud af børneteater.

Endvidere vil arrangører og teaterformidlere kunne rekvirere billetter på forhånd, så der kan sikres effektivt teaterkiggeri uden om billetkøerne.

Praktiske oplysninger iøvrigt

Alle forestillinger spilles på Brædstrup Skole, hvor der også kan købes mad og drikke til rimelige priser.

Man kan komme til Brædstrup via tog til Silkeborg, Skanderborg eller Horsens og derfra bus videre, ligesom der går en bus direkte fra Århus til Brædstrup.

Der er overnatningsmuligheder på Brædstrup kro eller Pejsegården, der tilsammen råder over knapt 300 senge.

Og ellers kan yderligere oplysninger, program og forudbestillinger mv. fås hos Kaskadeteatret, Gudenåvej 60, Voervadsbro, 8660 Silkeborg, tlf. 05 78 22 76 ml. 10-16.

Dukketeater i Århus Festuge



For 22. gang åbner Århus byportene for et overvældende kulturelt supermarked i tidsrummet 6.-14. september.

Børnekulturen er rimeligt repræsenteret i myriaderne af tilbud. Der arrangeres en international dukketeaterfestival, og syv børneteatergrupper giver forestillinger.

Af andre aktiviteter kan nævnes festugeoptog, Børnemusikteatrets børneopera, en mini-berørings-zoo, teater og film hos Mødrehjælpen og eventyrfortællinger i Filuren.

Desuden huserer Cirkus'erne Hjælpeløs, Freja og Krone, og man kan besøge Børnenes Hus. Og så er det pulserende gadebillede jo også en ganske spændende form for totalteater.

Dukketeaterfestivalen

Århus Festuge 1985 bød på adskillige dukketeaterforestillinger.

Det var dukketeatret Pin Pon, der stod som arrangør og kunne berette om overvældende tilslutning (der var udsolgt til samtlige forestillinger).

Den slags succes kræver aktivt modspil, og derfor er der i forbindelse med dette års udgave af Århus Festuge indgået et samarbejde mellem festuge-komiteen og Pin Pon om at arrangere den første internationale dukketeateruge i Århus.

Festival-forestillingerne er søgt placeret i hele Århus amt, således at transportproblemer for institutioner og børnefamilier til en vis

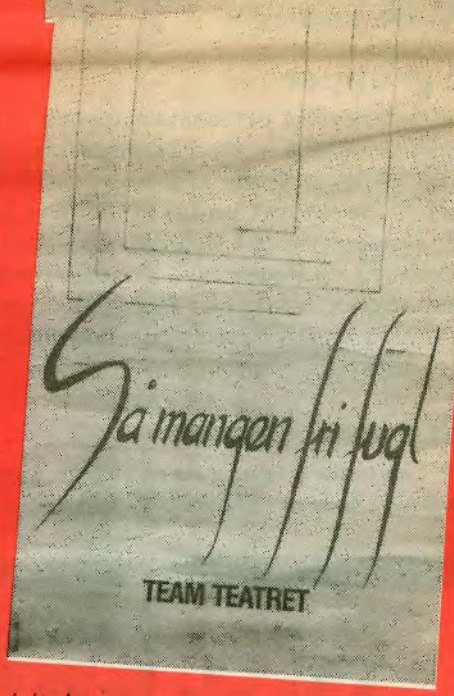
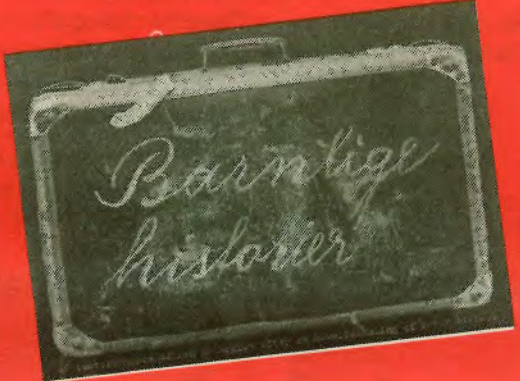
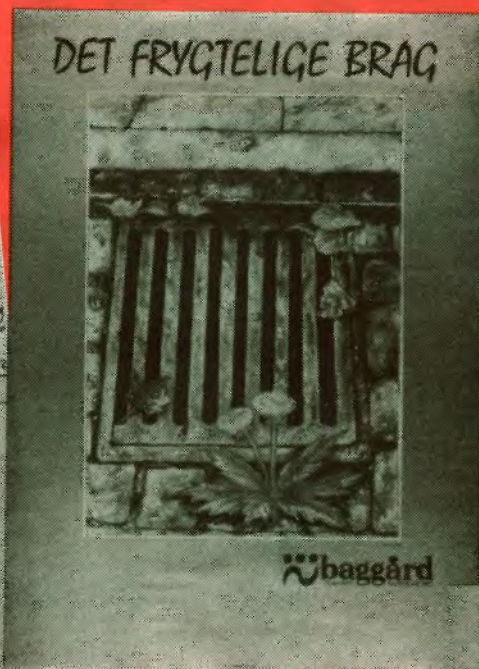
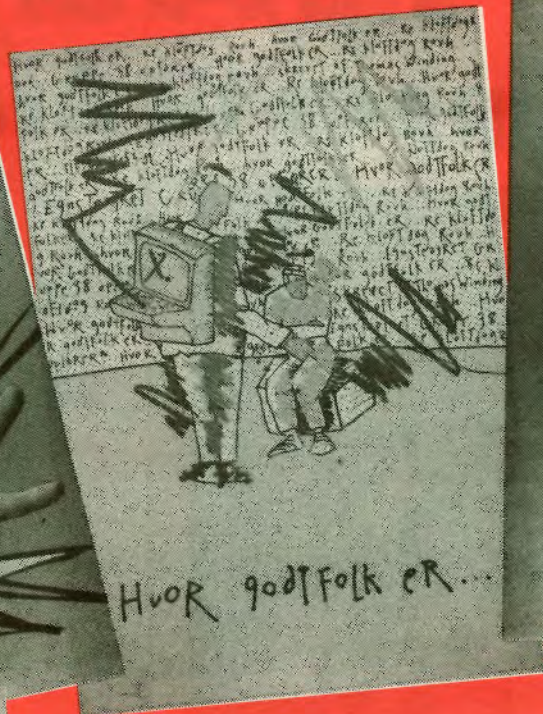
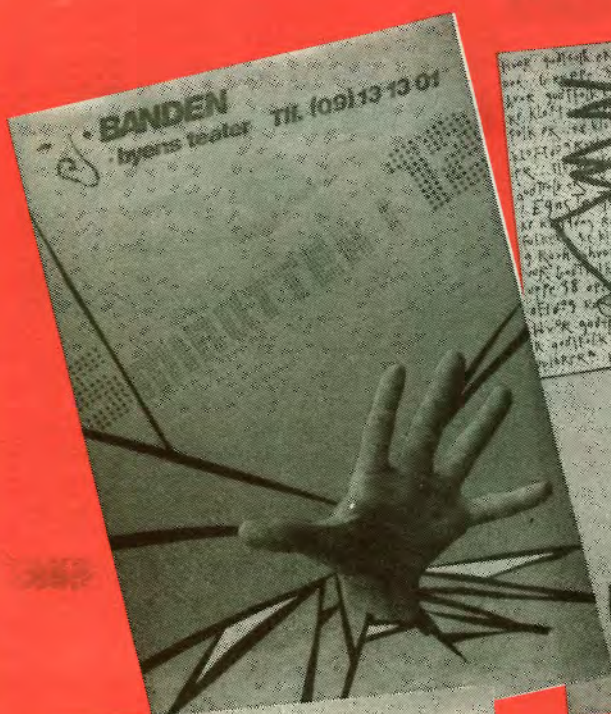
grad skulle være elimineret.

De optrædende danske dukketeatre er Vingesuet, Punch, Zoologisk Museums Marionetteater, McFetrich, Drømmespejlet, Silkeborg Dukketeater og Pin Pon selv, men hertil kommer grupper fra Norge (Vibeke Helgesens Dukketeater) og Vesttyskland (Kieselstein).

Billetsalget til de enkelte forestillinger, som er annonceret under »Her ses teater« i dette nummer, starter 17. august hos Pin Pon (06 53 14 82 eller 06 53 15 18) og Musikhuset (06 13 43 44).

Yderligere oplysninger kan osse fås hos Pin Pon.





Børneteaterplakater til salg

Børneteaterplakater til udsmykning
Børneteaterplakater som gave
Børneteaterplakater som reklame
for børneteater

Børneteatersammenslutningen sælger plakater fra børneteaternes forestillinger. Pengene går til arbejdet med at gøre børneteatrene stærkere og bedre. Plakaterne er for det meste i flere farver, i størrelser fra A3 til A1. Hvis en eller flere af de afbildede plakater bliver udsolgt, finder vi andre i stedet.

10 plakater sælges for kr. 70,- incl. forsendelse. Send beløbet pr. check eller indsæt det på giro 6 61 81 38 til Børneteateravisen, Frederiksborggade 20, 3., 1360 Kbh. K.

Plakaterne bliver sendt i et paprør. Vi håber, de når hele frem. I modsat fald: ring 01 15 69 00.

Klip kuponen ud og send den allerede i dag!

BREV

Hermed bestiller jeg:

- ☐ sæt plakater à kr. 70,-
- ☐ Pengene er sendt pr. check
- ☐ Pengene er indsats på:
Giro nr. 6 61 81 38
Børneteateravisen
Frederiksborggade 20, 3.
1360 København K

Frankeres
som
brevkort

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr./by: _____

Børneteateravisen
Frederiksborggade 20, 3.
DK-1360 København K